'KELEIVIS GR.
636 BROADWAY
SO. BOSTON , MASS. 02127

LRKSA OFICIALUS ORGANAS
Leidžiamas kas du mėnesiai.
Prenumerata metams $2.00.
Redakcijos adresas:
71-73 So. Washington Street — (P. O. Box 32)
Wilkes-Barre, Pa. 18703 • Tel. 823-8876

GARSAS

Second-Class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
Official Organ
Published Every Second Month
910 Willoughby Aveue, Brooklyn, N. Y. 11221
Tel.: GLenmore 2-2923

NO. 6 GRUODIS - DECEMBER, 1968 VOL. - METAI 51

GARBINGAI UŽBAIGKIM LRKSA NAUJŲ NARIŲ VAJŲ

Puiki proga laimėti reguliarius komisus ir ekstra bonus

Direktorių Taryba paskelbė specialų naujų narių vajų su tikslu garbingai užbaigti Lietuvos nepriklausomybės auksinės sukakties minėjimą ir duoti progos Susivienijimo veikėjam ir organizatoriam prisidėti prie savo organizacijos narystės padidinimo.

Kaip jūs žinote, Susivienijimo finansinė padėtis yra gerame stovyje, tik narystės reikalas yra gerokai atsilikęs.

Kad finansinė padėtis yra puiki, stipri ir saugi, tą parodo Direktorių Tarybos nutarimas su 1969 metų pradžia išmokėti Susivienijimo nariams septintąjį dividendą. Dividendų mokėjimais gali pasididžiuoti vadovybė ir Susivienijimo nariai.

Rūpinkimės narystės didinimu

Kaip aukščiau minėjome, kad garbingai užbaigti Lietuvos laisvės metų minėjimą ir daugiau pasidarbuoti savos organizacijos naudai, naujų narių įrašymo vajus yra paskelbtas su nepaprastai patraukliomis sąlygomis. **Šis vajus užsibaigs šių metų gruodžio 31 d. Kas iki tai dienai įrašys nemažiau dešimt naujų narių ir kurių bendra apdraudos suma sieks nemažiau 10,000 dol., gaus nustatytus reguliarius komisus ir priede 100 dol. boną.** Komisus ir bonus yra galimybės uždirbti tiek kartų, kiek kartų bus įrašyta po 10 naujų narių bendrai 10,000 apdraudos sumai.

Argi čia nėra puiki proga pasidarbuoti savo organizacijai ir užsidirbti ekstra pinigų Kalėdų ir Naujų Metų sezono išlaidom.

Neatsilikim nuo kitų tautinių grupių

Kitos tautinės grupės, ypatingai slaviškos, nesigaili nei laiko, nei pastangų padirbėti savo organizacijoms ir dėl to jų organizacijos yra išaugintos milžinais ir narystės ir finansų atžvilgiais. Reikalui esant, tos organizacijos milžiniškomis sumomis paremia savo tautų aktualius reikalus, jau nekalbant apie išlaikymą labai naudingų savo nariams įstaigų, kaip senelių prieglaudų, naštaitynų, jaunimo stovyklų ir tam panašiai. Juk galėtume ir mes tą patį padaryti, jei mūsų visuomeniniai vadai ir eiliniai nariai parodytų daugiau pasiaukojimo, ryžto ir įvertinimo lietuviškai organizacijai.

Įvertinkim Susivienijimo darbus ir nuopelnus

Jei norite susipažinti, kiek mūsų Susivienijimas yra nuveikęs ne tik savišalpos srityje, kuri yra pati svarbiausioji jo paskirtis, bet ir mūsų tikėjimo ir tautybės reikalais, įsigykite ir pasiskaitykite Susivienijimo Istoriją. Kas Amerikoje prisidėjo prie pirmųjų lietuvių katalikų parapijų steigimo? — Katalikų Susivienijimas. Kas organizavo pirmąsias lietuvių mokyklas ir leido reikalingus vadovėlius? — Katalikų Susivienijimas. Kas organizavo pirmąsias lietuvių mokyklas ir leido reikalingus vadovėliuos — Katalikų Susivienijimas. Kas stambiausiomis aukomis ir paskolomis parėmė Seserų Kazimieriečių, seserų Pranciškiečių, Tėvų Marijonų, Jėzaus Nukryžiuotojo Seserų kongregacijas ir jų vedamas aukštesniąsias mokyklas? Katalikų Susivienijimas. Kas pirmojo pasaulinio karo laiku stipriausiai prisidėjo prie Lietuvos žmonių šelpimo ir Lietuvos laisvės atkovojimo akcijos? — Lietuvių Katalikų Susivienijimas.

Tad kodėl užmiršti Susivienijimo nuopelnus ir nepalaikyti to kilnaus savišalpos, religinio, tautinio ir kultūrinio darbo, kurį Susivienijimas ir toliau stengiasi garbingai atlikti.

Tad meskime į šalį nepaisymą ir apsnūdimą ir didžiausiu uolumu stokime Katalikų Susivienijimui į talką.

Geriausias būdas prisidėti talkon — verbavimas naujų narių.

VYRAI, PAJUDINKIM ŽEMĘ

1968 metai yra Lietuvos laisvės kovos metai ir šių metų bėgyje buvo užsibrėžta atlikti daug reikšmingų darbų, kurie pagreitintų Lietuvai ir jos tautai laisvės rytojų.

New Yorke turėjom Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą; Chicagoje — Tautinių Šokių Šventę ir Katalikų Federacijos Kongresą; taipgi turėjome daugelį mažesnių bet reikšmingų įvykių.

Lapkričio mėn. 5 dieną dalyvavome JA Valstybių aukštųjų pareigūnų rinkimuose, stengėmės, kur tik sąlygos leido. pravesti ir savus tautiečius. Šioje veikloje parodytas didelis vieningumas ir susiklausymas, paliekant nuošalyje skirtingumus.

Lietuvių Katalikų Susivienijimas Amerikoje yra viena seniausių liet. organizacijų, per virš aštuoniasdešimt metų išvariusi gilią lietuvybės vagą bei nušluosčiusi tūkstančiams skausmo išspaustas ašaras, neturėtų atsilikti nuo kitų organizacijų. Štai jau ne už kalnų Susivienijimo 64 seimas, kuris įvyks 1969 metais birželio pabaigoje ir liepos pradžioje. Jis turėtų išsiskirti iš anksčiau buvusiųjų seimų savo ryžtu ir nutarimais pagyvinti veiklą, o svarbiausia padidinti jos narių skaičių. Bet kurio bendruomeninio pobūdžio organizacijos veikla nemažai priklauso nuo jos vadovybės, betgi viena vadovybė nepajėgia nuveikti didelių darbų, jei nariai neprisideda.

Kadangi esame ant slenksčio senųjų ir prieangyje naujųjų metų, pasistengkime į Susivienijimo kuopų vadovybes išrinkti tinkamiausius ir dirbti galinčius asmenis, vėliau turėsime pasistengti parinkti geriausius atstovus būsiančiam seimui.

Įneškime į Susivienijimą naujos dvasios, aktyviau įsijungkime į jo veiklą. Neprivalėtumėm kratytis bet kurių pareigų, kurias galime atlikti, įeinant į kuopų vadovybes, talkininkaujant, kad mūsų visų Susivienijimas augtų nariais ir pagyvėtų jo veikla.

Veteranai savo gilia patirtimi, o jaunieji savo jėgomis parodykime, kad esame vaikai Dievo siųstos tautos, kurią pavergėjas okupantas dar žiauriai tebenaikina. **S. Kastytis.**

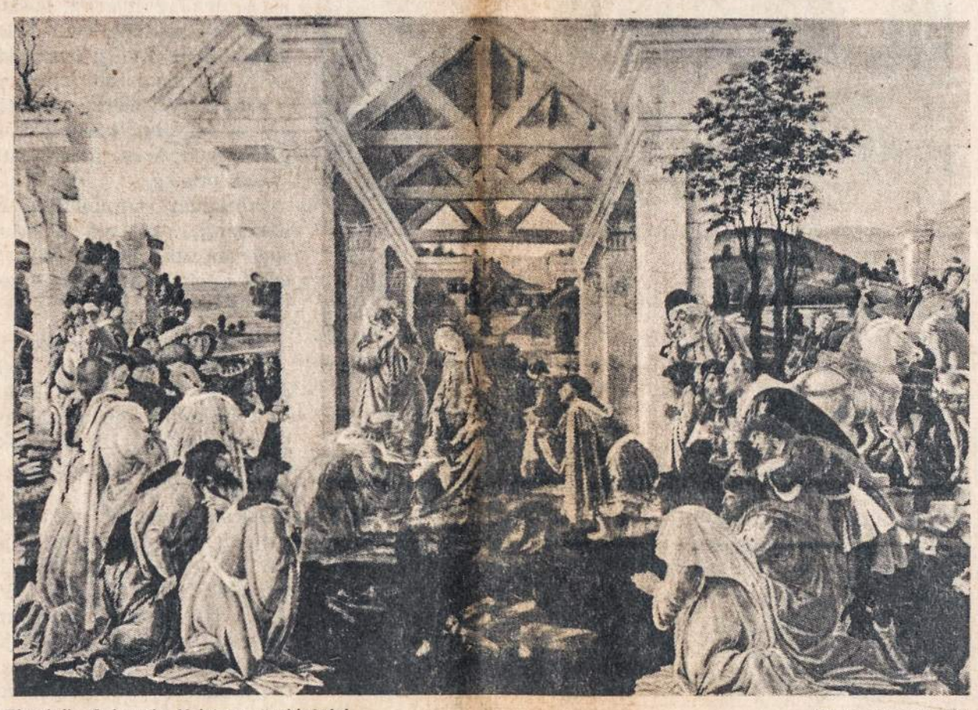

Pirmieji užgimusio Kristaus garbintojai (Sandro Botticelli)

NAUJOSIOS PLB VADOVYBĖS VEIKLOS PLANAI

Trečioji PLB Valdyba susirinko pirmojo posėdžio rugsėjo mėn. 21, 22 dienomis Clevelande; dalyvavo visi devyni jos nariai. Aptarus PLB Valdybos darbo sritis, sutarta pareigomis pasiskirstyti taip: Juozas Bačiūnas — vykdomasis vicepirmininkas; Antanas Gailiušis — sekretorius ir iždininkas; dr. Henrikas Brazaitis — visuomeninių reikalų vicepirmininkas; dr. Antanas Butkus — informacijos vicepirmininkas, dr. Antanas Klimas — PLB Kultūros Tarybos pirmininkas; Milda Lenkauskienė — jaunimo vicepirmininkė; dr. Vytautas Majauskas — finansų vicepirmininkas ir Antanas Rinkūnas — PLB Švietimo Tarybos pirmininkas.

Nariai pateikė savo srities veiklos metmenis, pagal kuriuos bus sudarytas ir kitame posėdyje apsvarstytas bendras PLB Valdybos veiklos planas. Apsvarstyti ir priimti darbo nuostatai, liečią PLB Valdybos posėdžius ir įvairius procedūrinius reikalus. Nutarta tęsti buvusios PLB Valdybos darbus: leisti Pasaulio Lietuvį, sudarant redakcinį ir administracinį kolektyvą, vykdyti lietuvių menininkų išvyką į Pietų Ameriką ir kt.

Valdybos narių iškelti ir apsvarstyti šie klausimai: Trečiajam PLB Seime kilęs konstitucijos peržiūrėjimas, Seimo darbų išleidimas, santykiai su Vliku ir kitais lietuvių veiksniais ir kt. Pasitarimai su jaunimu ir PLB Jaunimo Sekcijos sudarymas, kuri turės rūpintis II PL Jaunimo Kongreso šaukimu, jaunimo organizacijomis, sportu, tautiniais šokiais ir kitokia jaunimą liečiančia veikla.

PLB Kultūros Tarybon numatyta įtraukti lietuvių mokslininkų, rašytojų, muzikų, teatralų atstovai.

Bus sudaryta PLB Švietimo Taryba, kuri turės kreipti ypatingą dėmesį į lietuviškosios asmenybės formavimą ir bendruomeninio sąmoningumo bei organizacinės atsakomybės ugdymą, skiriant tam ne mažiau laiko ir dėmesio už tiesioginį žinių perteikimą. Kultūros Taryba pradės realias pastangas pervesti lietuviškas mūsų mokyklas į modernią beskyrinę sistemą.

Pabrėžta lėšų telkimo reikšmė visiem bendruomeniniams darbams vykdyti ir šiam tikslui PLB Valdyba pasisakė už šių metų Jungtinio Finansų Komiteto perorganizavimą į nuolatinę tarpveiksninę finansų instituciją, už tautinio solidarumo įnašo pakėlimą bei jo išrinkimo suaktyvinimą, už specialios bendruomenės finansų sekcijos prie PLB Valdybos sudarymą ir kt.

Ir toliau lietuviška spauda ir radijas yra prašomi skleisti bei populiarinti bendruomeninę idėją, pozityviai vertinti ir objektyviai informuoti apie jos veiklą, ryškinant lietuviškojo švietimo, kultūros, mokslo siekimus ir laimėjimus.

Posėdžio proga dr. Edmundas ir Milda Lenkauskai surengė pobuvį, kurio metu bovo atsisveikinta su buvusia PLB V-ba. Pobuvyje taip pat dalyvavo Ohio LB apygardos, abiejų Clevelando apylinkių, lietuviškosios spaudos ir radijo atstovai bei svečiai: Australijos LB Valdybos pirm. Simas Narušis ir N. Zelandijos Seimo atstovas Mečys Cibulskis ir kiti.

Posėdis, trukęs 8 valandas, buvo darbingas ir visi klausimai buvo svarstomi išsamiai, konstruktyviai ir solidariai.

Dr. A. Butkus,
PLB Valdybos informacijos vicepirmininkas

Nauji nariai

Šį mėnesį centro įstaiga įregistravo šiuos naujus narius:

11 kp., Waterbury, Conn. — Ann E. Kazlauskas, Ann M. Sirtowt, Peter A. Kazlauskas, Sr., Peter A. Kazlauskas (Juv.), įrašė Elizabeth Veturis.

163 kp., Chicago, Ill. — Erika Ona Aleksiūnas (Juv.); įrašė Jolanda Aleksiūnas

222 kp., Wilkes Barre, Pa. — Teresa Cecilia Cook (Juv.); įrašė Dennis F. Cook

Saigonas. Lapkričio mėnesį karo frontuose žuvo 681 amerikietis, o spalio mėnesį nuostoliai siekė 536. Tas parodo, kad sustabdžius orinius puolimus (nuo lapkričio 1), priešo kariniai veiksmai tik padidėjo.

Mannington, W. Va. Lapkričio 20 Mountaineer anglies kompanijos No. 9 kasykloje sprogimas uždarė požemiuose 78 angliakasius. Sprogimai kartojosi ir, nežiūrint gelbėjimo pastangų, visi darbininkai žuvo.

Tokyo, Lapkričio 26 valdanti Liberalų Demokratų Partija premjeru perrinko JAV-tybėms palankų Eisaku Sato, 67 metų.

SUSIVIENIJIMO VEIKĖJAMS, KUOPŲ VIRŠININKAMS, VISIEMS NARIAMS, RĖMĖJAMS IR "GARSO SKAITYTOJAMS NUOŠIRDŽIAI LINKIME LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ!

LRKSA Direktorių Taryba
ir
"Garso" Redakcija

Piemenėlių rageliai

Piemenėlių rageliai platybėse aidi;
Jie skelbia gimimą Karaliaus. —
Nestovi prie rūmų ten budrios sargybos,
O būdi tik piemenys, jautis ir avys.

Karaliai atjoja pagarbinti Jo iš tolimo krašto,
Per dykumas veda juos aukso žvaigždė.
Išminčiai išskaitė iš Senojo Rašto:
Gimė Karalius vargingoj tvartelio erdvėj.

Angelėliai plasnoja tą šventąją naktį
Ir gieda ramybę pasaulio žmonėms.
Piemenėlių rageliai skardena ir per amžius skardens —
Jų tolimo aido šaukimas niekados nepasens.

ALGIS KALVELIS

KALĖDINĖS DOVANĖLĖS LRKSA SENIEMS NARIAMS

Gruodžio mėnesį centro įstaiga išsiuntė kalėdines dovanėles 106 Susivienijimo nariams sulaukusiems 85 ir daugiau metų amžiaus. Kiekvienam išsiųsta po 5 dol.

106 skaitlinė parodo, kiek Katalikų Susivienijimo narių yra sulaukusių gražaus amželio. Daugelis iš jų yra išbuvusių po keliasdešimt metų nariais ir yra daug pasidarbavę savo kuopose ir bendrai Susivienijimo naudai.

Kalėdinių dovanų skyrimas seniems nariams jau yra virtęs Kat. Susivienijimo tradicija. Jau per eilę metų Susivienijimas tokias dovanas yra išmokėjęs. Tai šaunus fraternalizmo ir senų narių pagerbimo pavyzdis. Turint omeny, kad 1969 metų pradžioje Susivienijimas išmokės savo nariams iš eilės septintąjį dividendą, visa tai parodo, kad Katalikų Susivienijimas stengiasi savo nariams suteikti kuogeriausią patarnavimą ir įvertinimą.

Dėl to, visi organizacijos veikėjai ir eiliniai nariai iš savo pusės turėtų pasidarbuoti, kad Susivienijimas augtų nanariais, stiprėtų finansais ir kad valiotų teikti dar geresni patarnavimą savo nariams ir tuo pačiu pajėgtų daugiau pasidarbuoti savo visuomenės ir tautos reikalam, ypatingai stipriau paremti raudonųjų okupantų kankinamos Lietuvos išlaisvinimo akciją.

Mirė kpt. Simas Urbonas

Worcester, Mass. Š. m. lapkričio 18 mirė Lietuvos kariuomenės kapitonas, buvęs ilgametis "Kario" redaktorius, rašytojas Simas Urbonas, 61 metų amžiaus.

Palaidotas Peabody kapinėse.

Velionis buvo gimęs 1907 m. spalio 19, Ingavangio kaime, Šilavoto valsčiuje, Marijampolės apskrity. Mokėsi Prienų Žiburio gimnazijoj; 1929 m. baigė Karo mokyklą; lietuvių kalbą ir literatūrą studijavo Kauno ir Vilniaus universitetuose. Kariuomenėje ėjo įvairias ir atsakingas pareigas. Ilgus metus Lietuvoje ir tremty redagavo "Karį", dirbo kitų laikraščių redakcijose; parašė eilę knygų; paliko apsčiai nespausdintų rankraščių.

Amžiną atilsį!

MAŽŲJŲ KANKINIŲ DIENA

Žygio už tikėjimo laisvę komitetas prašo lietuvių visuomenę šių metų gruodžio 28 dieną prisiminti persekiojamą Lietuvos jaunimą: tą ar sekančią dieną, kur galima, surengiant pamaldas ir keliant šio jaunimo gyvenimą spaudoje.

Gruodžio 28 dieną Katalikų Bažnyčia paskyrė savo pirmutiniems šventiesiems — Erodo nužudytiems kūdikiams. Mūsų laikais ši Mažųjų Kankinių šventė primena ir visus, deportacijų bei Sibiro tremties metu, lėta mirtimi žuvusius, mūsų berniukus ir mergaites. Primena ir gyvuosius viso pasaulio jaunimo kankinius, dažnai, dvasios mirties ir materializmo vergijos grėsmėje.

Jaunimas ilgisi ir siekia žmonių bendruomenės, kuri pilnai gerbtų kiekvieno, net ir jauno, asmens prigimtinį kilnumą. Praėjusiais metais Šventasis Tėvas ir Pasaulio Bažnyčių Taryba kreipėsi į visus geros valios žmones, prašydami pirmąją metų dieną padaryti Taikos Diena. Krikščioniui, tačiau, dabartinis kelias į taiką prasidėjo su, svetimųjų okupacijoje gimusiu, Kristumi ir vis dar tebeveda per vaikų kančią už kitų kaltes.

Jaunimo žygio už tikėjimo laisvę vykdomasis komitetas
1911 Beverly Hills Drive
Cleveland, Ohio, 44117

Mirė J. Kazanauskas

Chicago, Ill. Š. m. spalių 31 mirė įžymus finansierius, ilgametis Mutual Federal Savings and Loan Association prezidentas Jonas Kazanauskas.

Palaidotas lapkričio 2 iš šv. Marijos Gimimo bažnyčios šv. Kazimiero kapinėse. Kaip pirmojo pasaulinio karo veteranas, buvo pagerbtas ir militarinėm iškilmėm.

Velionis buvo gimęs 1890 m. rugsėjo 13, Panevėžy. Mokėsi Panevėžy, Mintaujoj ir Valparaiso, Ind., universitete ir baigė buhalterio mokslą. Velionis uoliai reiškėsi Vyčiuose — buvo Chicagos Vyčių apskrities choro pirmininkas, Darius-Girėno Legiono Posto direktorius ir pirmininkas, kitų patriotinių organizacijų narys ir rėmėjas.

Amžiną atilsį!

Anchorage, Alaska. Gruodžio 2 lėktuvo nelaimėje žuvo 39 asmenys.

"GARSAS"

Published Every Second Month By
LITHUANIAN ROMAN CATHOLIC ALLIANCE OF AMERICA
910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221 • Tel. GLenmore 5-7281

Second Class Postage Paid at Brooklyn, N. Y., Post Office
Editor — Matas Zujus
P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa. 18703

Subscription $2.00 per year • Advertising Rates on Application
Raštus (straipsnius ir korespondencijas) redakcija taiso savo nuožiūra
Nespausdintus raštus grąžina tik patiems autoriams prašant

NAUJĄ PREZIDENTĄ IŠRINKUS

RICHARD NIXON,
Naujasis JAV prezidentas

Šių metų lapkričio 5 d. šios šalies piliečiai balsuotojai prezidentu išrinko Richard Nixon, viceprezidentu — Spiro Agnew.

Naujojo prezidento ir viceprezidento inauguracija įvyks 1969 metais sausio 20 d. sostinėje Washingtone.

Naujasis prezidentas Richard M. Nixon yra gimęs 1913 metais sausio 9 Yorba Linda, Calif. Antrojo pasaulinio karo metu jis tarnavo laivyne ir pasiekė leitenanto komandieriaus laipsnio. 1940 metais birželio 21 vedė Thelma Patricia Ryan, užaugino dvi dukteris —Patricia ir Julie. Nixonai yra quakerių tikėjimo. 1946 metais R. Nixon buvo pirmą kartą išrinktas JAV Atstovų Rūmų nariu; 1948 metais buvo perrinktas. Pagarsėjo iškeldamas aikštėn aukšto pareigūno Alger Hiss išdavikišką veiklą. 1950 metais R. Nixon buvo išrinktas US senatorium. 1952 metais buvo išrinktas šalies viceprezidentu (prezidentu buvo išrinktas Dwight D. Eisenhower), 1956 metais buvo perrinktas viceprezidentu. 1960 metais tik maža persvara pralaimėjo prezidento vietą John F. Kennedy naudai.

Naujasis viceprezidentas Spiro S. Agnew yra gimęs 1918 metais lapkričio 9, Baltimore, Md. Armijoj tarnavo antrojo pasaulinio karo laiku ir aktyviam rezerve Korejos karo laiku. 1942 metais vedė Elinor Isabel Judefind; turi keturis vaikus. 1966 metais Spiro Agnew buvo išrinktas Maryland gubernatorium, yra griežtas kovotojas prieš ekstremistus. Jis yra episkopalų tikėjimo.

Nors respublikonai laimėjo prezidentinius rinkimus, vienok Senatas ir Atstovų rūmai vėl turės demokratų daugumą. Dabartiniam Senate demokratai turi 63, naujame turės 58: respublikonai dabar Senate turi 37; naujame turės 41. Dabartiniuose Atstovų Rūmuose demokratai turi 247 ats., naujame turės 243; respublikonai dabar turi 188, naujuose rūmuose turės 192.

Naujoji vyriausybė, Senatas ir Atstovų rūmai susidurs su tom pačiom problemom ir rūpesčiais, kokius turi dabartinė vyriausybė. Vietnamo karas dar neužbaigtas, Viduriniuose Rytuose padėtis kritiška; Kremlius be jokių ceremonijų brutalia jėga diktuoja savo valią Čekoslovakijai, grūmojantį kumštį nuolat rodo Rumunijai, Jugoslavijai ir net vakarų Vokietijai. Raudonoji Kinija gamina atominius ginklus ir demonstruoja militarinį agresyvumą.

Vidaus problemos irgi reikalauja kuodidžiausio dėmesio ir akcijos. Kriminalizmas visoje šalyje plinta pasibaisėtinu tempu. Veliausios Federalinio Investigacijos Biuro statistikos parodo, kad nuo 1960 metų kriminaliniai nusikaltimai padidėjo 89 procentus, tuo tarpu gyventojų skaičius padidėjo tik 10 procentų. 1967 metais iš kiekvieno šimto amerikiečių du yra tapę žiauraus kriminalizmo aukomis. Žmogžudystės, išprievartavimai, vagystės, užpuolimai ir sužalojimai pakilo 73 procentus. Rasinė nepakanta, organizuotos riaušės, žudynės, nuosavybės naikinimas ugnimi ir kitokiais būdais, irgi sudaro rimtas problemas.

Tik sutartina vykdomosios vyriausybės, kongreso, atskirų valstybių ir lokalinių organų pastangos ir veikla valios išspręsti šias dideles problemas ir palaikyti JA Valstybes atitinkamoj aukštumoj, patikrinti gyventojams ramybę ir materialinę gerovę.

Lietuviai Sporto Olimpiadoj

Tarp 332 Sovietų Sąjungos sportininkų, dalyvavusių olimpiadoj Meksikoj, dešimt buvo iš Lietuvos, devyni lietuviai (Boksininkas **D. Pozniakas** yra iš Vilniaus, bet ne lietuvis). Daugiausia lietuvių—irkluotojai. Jų iš viso yra šeši: Apolinaras **Grigas** dvivietėj valty (su maskviečiu) ir penki "Žalgirio" aštuonvietėj: Zigmas **Jukna**, Juozas **Jagelavičius**, Jonas **Motiejūnas**, Vytautas **Briedis** ir Ant. **Bagdonavičius.** Kitus penkis (su atsarginiais) irkluotojus ir vairininką komisija Maskvoj pridėjo po du iš Maskvos, Leningrado ir Kijevo. Su "Žalgirio" aštuonviete buvo atvykęs ir treneris **Ričardas Vaitkevičius,** neįskaitomas į aktyvius olimpiados dalyvius. Su juo, "Žalgirio" aštuonvietės įgula olimpiadoj buvo lygiai "pušiau lietuviška".

Kiti lietuviai Sov. S-gos sportininkų grupėse buvo: Stasys **Šaparnis** penkiakovininkų grupėj, J. **Čepulis** — boksininkų grupėj ir Modestas **Paulauskas** — krepšinio rinktinėj.

Olimpiados žiūrovų akyse ten dalyvaujantieji lietuviai, deja, atrodė lygiai toki patys rusai, kaip ir jų valtyje sėdintieji Suslinai ir Martyškinai . . .

(Elta)

Naujoji Katalikų Federacijos valdyba

Chicago, Ill. Kongreso metu išrinkta ALRK federacijos naujoji valdyba sušaukė posėdį 1968 m. lapkričio 6 d. Posėdį sušaukė buv. pirm. K. Kleiva, talkininkaujant kun. K. Trimakui.

Posėdžio metu išrinktoji valdyba pasiskirstė pareigomis sekančiai: valdybos pirmininkas dr. J. Jerome, vice pirmininkais dr. Z. Danilevičius ir kun. K. Trimakas, S.J.; sekretoriai: vidaus reikalams — Adomas Viliušis, su užsieniu—Pranas Povilaitis; iždininkas A. Paškus; iždo globėjai: dr. Z. Danilevičius ir kun. J. Budzeika, MIC. Katalikiškos akcijos fondo direktorius — P. Kilius. Jaunimo direktorius — A. Tamulis. Informacijos direktorius — kun. Juozas Budzeika, MIC. Vicepirmininkas ir "Dainavos" stovyklos reikalam direktorius dr. Adolfas Damušis.

K.J.B.

ALR KATALIKŲ FEDERACIJOS 39-sis KONGRESAS

Dalis kongreso dalyvių sesijos laiku Nuotr. A. Valiušio

Šių metų spalio 26 d. Chicagoje, Jaunimo centre, įvyko Katalikų Federacijos 39-tasis kongresas.

Kongresą atidarė Federacijos pirmininkas Kazys Kleiva.

Invokaciją sukalbėjo Kunigų Vienybės pirmininkas kun. Edvardas Abromaitis.

Prezidiumą sudarė: St. Rauckinas, kun. Pl. Barius ir Y. Rotsko; sekretoriatą — V. Samoška, T. Idzelytė ir J. Švedas.

Registracijos komisiją sudarė M. Remienė, J. Sakas ir Al. Dzirvonas; rezoliucijų komisiją — kun. V. Bagdanavičius, kun. K. Trimakas ir dr. R. Kriaučiūnas.

Atidaromoje kalboje K. Kleiva pabrėžė, kad šis suvažiavimas vyksta Vatikano antrojo suvažiavimo dvasioje, šie metai yra Lietuvos laisvės kovos metai ir žengiame prie viso pasaulio lietuvių katalikų apjungimo. Čia pat priminė. kad kongrese dalyvauja atstovai iš Kanados, Argentinos, Italijos ir Anglijos.

Žodžiu sveikino vyskupas V. Bryzgys, Lietuvos generalinis konsulas dr. Petras Daužvardis, inžinierius Br. Nainys — JAV Lietuvių Bendruomenės vardu, Jonas Jasaitis — Alto vardu, Leonardas Šimutis Lietuvių Katalikų Susivienijimo vardu, Albina Dumbrienė — Pasaulio Lietuvių Katalikių Moterų Sąjungos vardu, Pranas L. Tulaba — Italijos lietuvių vardu, J. Matulionis — Kanados lietuvių vardu, P. Gudelevičius — Argentinos liet. vardu; kun. P. Gilys ir kun. B. Sugintas; raštu sveikino Evangelikų Reformatorių Bažnyčios kolegijos vardu, Tėvai Pranciškonai, Jėzuitai, Tėvai Marijonai ir Balfo centras.

Liet. religinis centras

Kun. P. Garšva išdėstė projektą steigti Lietuvių Katalikų centrą, į kurį skirtų du atstovus kunigų Vienybė, du Kat. Federacija, o penktąjį skirtų vyskupas Brizgys. Reikalui esant, šį sąstatą būtų galima papildyti. Šio centro tikslas—svarstyti Vatikano suvažiavimo nutarimus, jieškant būdų juos pritaikinti dabarties gyvenimui. Šio siūlomo projekto diskusijose dalyvavo kun. J. Prunskis. kun. V. Bagdanavičius, prof. dr. A. Damušis, L. Šimutis. pref. V. Balčiūnas, kunigas G. Kijauskas, kun. P. Barius, A. Regis, P. Norvila, kun. K. Trimakas, prel. J. Balkūnas, vyskupas V. Brizgys, kun. P. Garšva, inž. A. Rudis.

Po pietų pertraukos prel. V. Balčiūnas padarė pranešimą apie veikalų seriją tema "Krikščionis Gyvenime". Yra sudarytas penkiolikos redaktorių štabas, kuris kreipsis į rašytojus prisidėti prie šio darbo. Numatoma išleisti po tris knygas metuose. Jau yra išleista Vatikano suvažiavimo dokumentų pirmoji ir antroji dalis. Rengiamasi spausdinti trečiąjį tomą. Paruošti rankraščiai spausdinti "Šiluvos Marija", "Gyvoji Liturgija", "Jieškau Tavo Veido". Kad greičiau įvykdint šį planą, prelegentas kvietė visus geros valios katalikus būti prenumeratoriais. Iškeltu reikalu diskusijose dalyvavo K. Barzdukas, kun. J. Prunskis, prel. J. Balkūnas ir kun. P. Barius.

K. Kleiva referavo Pasaulio Lietuvių Katalikų apsijungimo reikalu. Kiek sąlygos leido, atsiklausta visų kraštų lietuvių katalikų atstovų ir gautas iš jų pritarimas apsijungimo reikalu. Tuo pat reikalu kalbėjo vyskupas V. Brizgys, dr. J. Sungaila, prel. L. Tulaba, kun. P. Garšva, dr. J. Pikūnas, kun. G. Kijauskas ir pats pranešėjas.

Valdybos pranešimai

Pirmininkas K. Kleiva padarė pranešimą apie Federacijos dviejų metų veiklą iš kurio paaiškėjo, kad valdyba atliko gan reikšmingus darbus. Yra išleidusi labai daug aplinkraščių ir kitokių informacinių leidinių; 1967 metais sušaukė Federacijos Tarybos suvažiavimą Chicagoje; Federacija gyvai reiškiasi Alte, Balfe, Kunigų Vienybėje ir palaiko glaudžius ryšius su Amerikos katalikų vyrų organizacija.

Apie Federacijos iždą pranešimą padarė Al. Dzirvonas; iždo globėjų raportą išdavė kun. K. Trimakas. Apie Jaunimo stovyklą Dainavoje pranešimą padarė prof. dr. A. Damušis.

Diskusijose dėl Federacijos veiklos pasisakė kun. T. Narbutas, vyskupas V. Brizgys, A. Regis, J. Žadeikis, prel. L. Tulaba ir kiti. Visi reiškė pageidavimus, kad Katalikų Federacija imtųsi dar platesnio veikimo.

Valdybos rinkimai; nutarimai

Į naują Kat. Federacijos valdybą išrinkti: Pr. Povilaitis, kun. K. Trimakas, dr. A. Damušis, Z. Danilevičius, Ad. Viliušis, dr. J. Jarome, J. Paškus, dr. J. Meškauskas, kun. J. Budzeika ir P. Kilius; kandidatai — A. Tamulis ir dr. A. Škėrys.

Kun. K. Trimakas perskaitė eilę pasiūlymų, kuriuos Kongreso atstovai su mažais pataisymais priėmė.

Prezidiumo pirmininkas St. Rauckinas padėkojo kongreso atstovam už aktyvų dalyvavimą taip svarbių ir opių problemų svarstyme.

Vakarienė ir paskaita

Vakarienė taip pat įvyko Jaunimo centro salėje. Atidarė kongreso rengimo komiteto pirmininkas dr. P. Jokubka; maldą sukalbėjo vyskupas V. Brizgys.

Prieš pradedant vakarienę, prof. dr. J. Pikūnas skaitė paskaitą apie JAV moralinę padėtį, auklėjimą ir pavojus. Paskaita buvo aktuali ir įdomi. Prelegentas nurodė, kad jei gu tikinčioji dalis nesiims aktingos kovos prieš negeroves, gali įvykti žmonijos gryžimas dešimtmečius atgal. Daugeliu atvejų pasireiškia Dievo šalinimas iš visuomeninio gyvenimo, peršant ateizmą.

Vakarienės metu sveikino dr. P. Daužvardis linkėdamas atgaivinti Federacijos steigėjų dvasią bei veikimą.

Užsibaigus vakarienei, styginis trijo—smuikininkas P. Matiukas, violenčelistas P. Armonas ir pianistas M. Motiekaitis davė puikų koncertą.

Iškilmingos pamaldos

Sekmadienį, spalių 27 d., Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčioje įvyko iškilmingos pamaldos. Mišias laikė vyskupas V. Brizgys, pamokslą pasakė prel. L. Tulaba.

Mišių metu giedojo Dainavos ansamblis, vadovaujant P. Armanui.

Po pamaldų, pirmininko K. Kleivos bute įvyko lietuvių katalikų atstovų susirinkimas konkrečiam aptarimui pasaulio lietuvių apsijungimo. Jame dalyvavo vyskupas V. Brizgys, K. Kleiva, St. Rauckinas, M. Rudienė, kun. P. Garšva, Anglijos katalikų atstovas kun. J. Sakevičius, Kanados — dr. J. Sungaila, kun. P. Barius ir J. Matulionis; Europos — prel. L. Tulaba ir Argentinos P. Gudelevičius. Sudarytas laikinis komitetas, kurio pirmininku išrinktas K. Kleiva, sekr. kun. P. Garšva, nariai M. Rudienė, kun. J. Vaišnys ir S. Rauckinas.

Kongresas praėjo labai darbingoje nuotaikoje. Linkėtina, kad iškeltos kilnios mintys ir sumanymai būtų įgyvendinti, o neliktų tik nutarimų puslapiuose. **Stasys Juras**

Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba, baigusi kadenciją — iš k.: Teodoras Blinstrubas, Eugenijus A. Bartkus (pirm.), dr. Pijus Grigaitis, Leonardas Šimutis (garbės pirm.). Povilas Dargis: stovi: Jonas Jasaitis, dr. Vladas Simaitis, kun. Pranas Garšva, Jonas Talalas, Mikas Vaidyla, Stephen Bredes (iždo globėjų pirm.). Nuotr. V. Noreikos

1969—LIETUVIŲ ŠVIETIMO IR ŠEIMOS METAI

Tautinė šeima ir sava lietuviška mokykla svetur atsidūrusiems lietuviams turi išskirtinę reikšmę: iš tokių šeimų kyla būsimieji mūsų bendruomenės nariai bei vadai, o mokykla jų darbą pratęsia bei papildo tautinio švietimo ir auklėjimo vaisiais. Tėvams ir mokytojams daugiausia esam dėkingi už tai, kad šiandien esam sąmoningi savo tautos vaikai ir vieningos savo bendruomenės nariai. Laikomės jų padėtais dvasiniais, moraliniais ir tautiniais pagrindais.

Tačiau tiek tautinė mūsų šeima, tiek tautinė mūsų mokykla svetur susiduria su ypatingais snunkumais ir pavojais. Todėl abi reikalingos visų dėmesio, supratimo ir paramos. Šitai suprasdamas, PLB III Seimas, įvykęs 1968 rugpiūčio 30 — rugsėjo 1 New Yorke, nutarė 1969 paskelbti

LIETUVIŲ ŠVIETIMO IR SEIMOS METAIS

Vykdydama šį seimo nutarimą, PLB Valdyba visų kraštų lietuvių bendruomenes, organizacijas, parapijas, spaudą, radiją ir paskirus lietuvius prašo:

1. kreipti šiais metais išskirtinį dėmesį į lietuviškos šeimos ir lietuviško švietimo reikalus,

2. kelti bei ryškinti jų tikslus ir uždavinius.

3. sudaryti sąlygas jų darbui susipratusį, valingą ir veiklų lietuvį jaunuolį ugdant.

Lietuvių švietimo ir šeimos metų planavimo darbai PLB Valdybos 1968 lapkričio 23 dienos posėdžio nutarimu pavesti PLB Švietimo Tarybai.

J. Bačiūnas — pirmininkas
St. Barzdukas — vykd. vicepirmininkas
Dr. H. Brazaitis, dr. A. Butkus, M. Lenkauskienė, dr. V. Majauskas — vicepirmininkai
Dr. A. Klimas — PLB Kultūros Tarybos pirm.
A. Rinkūnas — PLB Švietimo Tarybos pirmininkas
A. Gailiušis — sekretorius ir iždininkas

Mirė kun. J. Stankūnas

Tarp trijų dešimčių įvairių pranešimų Italijos spaudai apie Lietuvą ir Lietuvius (jų tarpe apie PLB seimą New Yorke), Elta -Press 9 nr. pranešė, kad Lietuvoje mirė **kunigas, atsisakęs kurti Lietuvoj nuo Romos nepriklausomą katalikų bažnyčią.**

Tai kun. Juozas Stankūnas, kurs 1945 metais buvęs paskirtas Kauno Prisikėlimo bažnyčios klebonu, o 1947 m. buvęs valdžios paskatintas steigti "tautinę Lietuvos bažnyčią", bet atsisakęs ir buvęs nuteistas 25 metus kalėti. Išlaikytas griežtose kalėjimo sąlygose Karagandoje apie 10 metų, buvo paleistas.

Nors ir palūžusios sveikatos, ėjęs klebono pareigas Lapėse, paskui perkeltas į Babtus, kur šių metų rugpiūčio 1 d. miręs. Laidotuvėse dalyvavę labai daug žmonių, jų tarpe apie 50 kunigų.

Mikėnas šachmatų meisteris

Šachmatų meistrui Vladui Mikėnui Tarptautinė šachmatų federacija pripažino tarptautinio šachmatų arbitro vardą. Vilniaus Sportas (lapkr. 7) pažymi, kad V. Mikėnas sėkmingai teisėjavęs daugeliui stambiausių šachmatų turnyrų "Mūsų šalyje ir užsienyje". Šiuo metu V. Mikėnas Lietuvoj esąs respublikinio šachmatų klubo direktorius ir šių metų respublikinis šachmatų čempionas.

(Elta)

A.L. TARYBOS PAREIŠKIMAS

Amerikos Lietuvių Tarybos konferencija, 1968 m. lapkričio 23 d. susirinkusi Chicagoje, Bismarcko viešbutyje pareiškia, kad Amerikos Lietuvių Taryba įsikūrusi 1940 metais, pasirinko savo uždavinį kovoti už Lietuvos išlaisvinimą, ginti lietuvių tautos reikalus, informuoti apie bolševikų daromas skriaudas lietuvių tautai JAV valdžią ir visuomenę, kad jos padėtų lietuviams nusikratyti komunistinės vergijos.

Šie pagrindiniai ALT tikslai lieka nepasikeitę ir šiandieną.

Sovietų Sąjunga, pavergusi Lietuvą laisvės jai nesugrąžins.

Iliuzijos, kad bolševikinis despotizmas palaipsniui suliberalės ir sudemokratės, nepasitvirtino. Tai parodė š.m. rugpiūčio 21 d. sovietų karo jėgų įsiveržimas į Čekoslovakiją ir jos laisvės slopinimas.

Todėl kova dėl Lietuvos išlaisvinimo bus tęsiama su nemažesniu pasiryžimu ir energija.

Amerikos Lietuvių Taryba stengsis ir toliau vienyti lietuvius kovai prieš Lietuvos pavergėjus — sovietinį imperializmą, informuos visuomenę, ypač jaunimą, keldama aikštėn komunistų piktadarybes ir aiškins jo klastingumą.

Amerikos Lietuvių Taryba atmeta bet kokį koloboravimą tarp laisvame pasaulyje gyvenančių lietuvių ir Lietuvos pavergėjų.

Amerikos Lietuvių Taryba kooperuos su JAV valdžia, kuri nepripažįsta svetimos valstybės smurto akto — Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą ir kooperuos su draugingomis kitų tautybių organizacijomis.

Amerikos Lietuvių Taryba palaikys draugingus santykius su lietuvių veiksniais, siekiančiais laisvės lietuvių tautai, bet griež tai kovos prieš subversyvinį elementą, besiveržiantį į lietuvių visuomenę.

SESĖS LIETUVĖS,
BROLIAI LIETUVIAI,

Sveiki, sulaukę Kalėdų ir Naujųjų Metų švenčių!

Teneša jos mums visiems, laisviem ir pavergtiem, džiaugsmą, mūsų lūkesčių ir vilčių išsipildymą, tekelia mūsų dvasią ir pasiaukojimą bendruomenės bei organizacijų darbuose, tepriartina Lietuvos laisvės aušros patekėjimą.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba

Chicago. Lapkričio 24 "Gajos" korporacijos susirinkime, padaręs pranešimą apie kelionę į Suvalkiją, mirė ištiktas širdies smūgio chemikas inžinierius Jonas Rugis. Velionis buvo gimęs 1901 m. vasario 4, Švekšnoje, Tauragės apskrity. Chemijos inž. mokslą baigė 1928 m. Gent universitete Belgijoj. Buvo įžymus visuomenininkas.

L. R. K. Susivienijimo Direktorių Tarybos Susirinkimo Protokolas

PIRMOJI SESIJA

LRKSA viršininkų ir direktorių pusmetinis susirinkimas prasidėjo 1968 m. rugsėjo 23-čią centro įstaigos patalpose, 71-73 So. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

Prezidentas Leonardas Šimutis pirmąją sesiją atidarė 9:30 ryto.

Maldą sukalbėjo dvasios vadas prel. Jonas F. Baltusevičius.

Dalyvauja: dvasios vadas prel. J. F. Baltusevičius, prezidentas L. Šimutis, sekretorius V. T. Kvetkas, iždininkė Leokadija Donarovich, iždo globėjas V. A. Jucius, daktaras kvotėjas dr. A.J. Valibus, direktoriai dr. Vl. Šimaitis ir P. J. Katilius; nedalyvauja viceprezidentas adv. Thomas E. Mack; taipgi dalyvauja redaktorius Matas Zujus.

Sekr. V. T. Kvetkas perskaitė protokolą metinio susirinkimo, įvykusio vasario 12, 13 ir 14, 1968. Prel. J. F. Baltusevičius pasiūlė protokolą priimt, Mrs. Donarovich parėmė. Pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

Prez. L. Šimutis pakvietė raportuoti dvasios vadą.

Prel. J. F. Baltusevičius raportavo žodžiu. Jis pareiškė savo malonumą turėdamas galimybės dar kartą pasveikinti Tarybos narius. Toliau jis kalbėjo apie jo, kaip dvasios vado, pareigas, aukojimą mišių už mirusius kuopų sekretorius ir kitus nusipelniusius narius. Toliau jis pareiškė, kad šiais laikais turėjęs pilnas rankas darbo ir kuomet šie darbai atslūgs, tikisi ką nors daugiau padaryti Wilkes Barre savo parapijoje, kuri sudaro gan gerą potencionalą."

J. P. Katilius pasiūlė dvasios vado raportą priimt, dr. Šimaitis parėmė. Pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

Viceprezidentui nedalyvaujant, dvasios vadas užėmė pirmininko vietą ir pakvietė prezidentą raportuoti.

PIRMININKO PRANEŠIMAS

Aš manau, kad ne tik aš, bet mes visi, susirinkę į šį LRKSA pusmetinį susirinkimą, esame gerokai susijaudinę ir rimtai susirūpinę. Susijaudinę dėl to, kad mirtis sukinėjasi pačiose mūsų organizacijos viršūnėse.

Mirtis išskyrusi iš mūsų tarpo Vykdomosios tarybos narį ir vieną organizacijos šulų, per daugelį metų buvusį centriniu iždo globėju, ėjusį savo pareigas ištikimai ir kruopščiai, per kelis dešimtmečius atstovavusį ir vadovavusi Schuylkill apygardai, mūsų organizacijoje paliko nelengvai užtaisomą spragą. Kalbu apie a.a. Vincą Abromaitį, kurio kėdė ligšiol dar tebėra tuščia.

Š. m. vasario mėn. centro valdybos susirinkime telefonu broliškai ir draugiškai kalbėjaus su buvusiu LRKSA ilgamečiu iždininku, bet pasilikusiu valdybos patarėju finansiniuose reikaluose — Petru J. Karašausku, bet, deja, šiame susirinkime tos privilegijos nebeturiu, nes ir jį, kaip jo labai artimą draugą ir mūsų visų draugą ir bendradarbį V. Abromaitį, išlydėjome iš gyvųjų tarpo. Velionies Karašausko vaidmuo tiek organizacijos centrinėj vadovybėj, tiek Wyoming Klonio veikloje tikrai buvo ryškus.

Tenka jaudintis ir dėl visos eilės kuopų bei apskričių veikėjų, kurie yra mirę nuo paskutiniojo mūsų susirinkimo.

Ir tai verčia mus rimtai susirūpinti, nes su kiekvieno veiklaus nario centro valdyboje ar bet kur periferijose mirtimi organizacija skaudžiai pajunta ne tik narių retėjimą, bet ir veiklos susmulkėjimą. Mūsų susirūpinimą didina toji aplinkybė, kad vis sunkiau darosi užpildyti mirusiųjų ar dėl kitokių priežasčių pasitraukusiųjų vietas. Bet susirūpinti nereiškia nusiminti, netekti vilties. Susirūpinti organizacijų reikalais ar bendrai visuomene veikla reiškia labiau pajudėti, sukaupti visas dar turimas jėgas darbui, kad užtikrint organizacijai šviesesnę ateitį. Manau, kad šio Vykdomosios tarybos suvažiavimo vienas iš pačių svarbiausių uždavinių ir bus surasti galimybes bei priemones savo susirūpinimą pasukti tokios ateities užtikrinimo keliu.

Vykdomai tarybai, kaip tokiai, berods, nieks negalėtų primesti nesirūpinimą organizacijos auginimu ne tik jos turtu, bet ir narių skaičiumi. Esu peržiūrėjęs daugelio mūsų susirinkimų nutarimus, kurių tarpe naujų narių prirašymo vajai buvo statomi pirmoje vietoje. Tarpsusirinkiminiuose laikotarpiuose mūsų centro sekretorius su ofiso tarnautojais ištikimai ir efektingai perduodavo mūsų nutarimus ir planus kuopoms bei nariams, dažnai primenant kuopų vadovybėms tuos planus vykdyti. Veikė savo apylinkėse ir paskiri centro valdybos nariai. Bet pasekmės, kaip mūsų sekr. savo laiškuose mums nekartą yra priminęs, buvo skandalingai menkos. Kodėl? Bandykime atsakyti į šį klausimą.

Aš iš savo pusės, kaip ir kiekvienas iš mūsų, esu bandęs į tą klausimą atsakyti tiek savo editorialais dienraštyje "Drauge", tiek savo kalbose kuopų ar apskrities susirinkimuose bei pobūviuose, tiek pasitarimuose su atskirais veikėjais. Esama pritarimo ir palankių atsiliepimų, bet rezultatais nėra ko pasigirti. Ir aišku kodėl. Trūksta organizatorių. Kai Chicagoje labiau pajudėjo direktorius dr. Vladas Šimaitis, jis prirašė namažai narių. Kai jis surado Andrių Povilaitį, kuris ypatingu užsidegimu pradėjo dirbti Susivienijimui ir tik Susivienijimui, pasekmės buvo gana geros. Jo dėka net dvi naujos (jaunimo) kuopos susikūrė. Jis vis tik įrodė, kad nuoširdžiai ir intensyviai dirbant, galima laimėti naujų narių. Jei surasime tokių Povilaičių kiekvienoj lietuviais apgyventoj vietovėj, mūsų susirūpinimas organizacijos ateitimi sumažės.

Trumpai noriu priminti, kad pakartotinai esu susirašinėjęs 1969 metais būsimo LRKSA seimo reikalais su komp. Aleksandru Aleksiu. Bet apie seimo reikalus konkrečiai galės pranešti sekr. V. Kvetkas, nes jis asmeniškai, mano pritarimu, ten atsilankė ir turėjo pasitarimą apie seimo reikalus su komp. Aleskiu ir kitais Waterburio kuopų veikėjais. Primenu ir tai, kad su mūsų vyriausiuoju organizacijos sekretorium p. V. Kvetkum, palaikiau nuolatinį kontaktą laiškais ir telefoniniais pasikalbėjimais. Telefoną panaudodavome skubiems reikalams aptarti.

Sekretoriui priminus apie konstitucijos pataisas, kurios nepraėjo Pittsburgho seime ir kurios turės būti svarstomos Waterburio seime, jas atidžiai peržiūrėjau, pastudijavau ir įsitikinau, kad šis susirinkimas turi nusistatyti ir nutarti naujai jas pasiūlyti seimui. Suprantama yra mūsų privilegija pataisų projektus, jei būt reikalas, naujai taisyti, papildyti. Reikės pasvarstyti ir šiaip jau apie svarstytinus seime dalykus, nes seimas jau nebe už kalnų.

Kiek laikas ir sąlygos leido, bandžiau palaikyti kontaktus su kitais mūsų bendriniais sąjudžiais ir organizacijomis, kurių įvairius pobūvius bei sanbūvius esu sveikinęs LRKSA vardu žodžiu ir raštu. Tarp kitų, pasveikinau New Yorke įvykusį Pasaulio Lietuvių Bendruomenės 3-jį seimą ir Philadelphijoj buvusį Lietuvos Vyčių 55-jį seimą.

Baigiu savo trumpą pranešimą palinkėdamas susirinkimui geros nuotaikos ir sėkmių!

Leonardas Šimutis, LRKSA pirmininkas

P. J. Katilius pasiūlė prezidento raportą priimti, dr. Valibus parėmė. Pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

L. Šimutis užėmęs pirmininko vietą, pakvietė raportuoti sekretorių.

SEKRETORIAUS RAPORTAS

SUMMARY OF OPERATIONS

Jan. 1 to June 30, 1968

MORTUARY FUND Balance, Jan. 1, 1968		2,699,501.25
Income		
Assessments Collected	60,116.73	
Interest on Conv. Loans	13,286.33	
Interest on F.H.A. Loans	1,399.92	
Interest on V.A. Loans	3,093.80	
Interest on Bonds	34,841.02	
Interest on Certificate Loans	57.12	
F.H.A. Mtge. Insurance	191.90	112,986.82
Total		2,812,488.07
Disbursements		
Death Claims	56,497.00	
Matured Endowments	6,750.00	
Cash Surrenders	14,227.57	
Real Estate Expense	827.73	
Real Estate Taxes	591.92	
Refunds to Members	314.38	
F.H.A. Mtge. Ins. Paid	108.59	
Accrued Int. on Bonds Acquired	351.21	
Reinsurance	52.18	
Investment Expense	360.00	80,080.58
Balance, June 30, 1968		2,732,407.49
JUVENILE FUND Balance, Jan. 1, 1968		106,845.12
Income		
Assessments Collected	5,009.98	
Interest on Bonds	2,062.00	7,071.98
Total		113,917.10
Disbursements		
Cash Surrenders		784.22
Balance, June 30, 1968		113,132.88
DISABILITY FUND Balance, Jan. 1, 1968		67,937.80
Income		
Assessments Collected	4,569.05	
Interest on Bonds	875.00	5,444.05
Total		73,381.85
Disbursements		
Disability Claims Paid	5,035.50	
Refunds to Members	30.95	5,066.45
Balance, June 30, 1968		68,315.40
FRATERNAL FUND Balance, Jan. 1, 1968		1,469.82
Income — Assessments Collected		404.39
Total		1,874.21
Disbursements — Donations		40.00
Balance, June 30, 1968		1,834.21
DELEGATES FUND Balance, Jan. 1, 1968		13,092.25
Income — Assessments Collected		1,617.96
Total		14,710.21
Transferred to General Fund		4,000.00
Balance, June 30, 1968		10,710.21
GENERAL FUND Balance, Jan. 1, 1968		14,458.26
Income		
Assessments Collected	750.44	
Transfer from Delegates Fund	4,000.00	4,750.44
Total		19,208.70
Disbursements		
Education	50.00	
Voluntary Award	300.00	350.00
Balance, June 30, 1968		18,858.70
EXPENSE FUND Balance, Jan. 1, 1968		7,564.93
Income		
Assessments Collected	24,875.11	
City Wage Tax	72.73	
Witholding Tax Credit	18.50	24,966.34
Total		32,531.27
Disbursements		
Social Security Tax	542.02	
City Wage Tax	116.36	
Refunds to Members	65.22	
Salaries and Wages	12,919.15	
Medical Examiner's Fees	324.00	
Postage and Telephone	694.34	
Printing and Stationery	605.28	
Fraternal Dues	45.00	
Sundry General Expenses	816.05	
Petty Cash	125.00	
Representation	625.00	
Per Diem	770.00	
Actuarial Expense	750.00	
Office Equipment Maintenance	401.55	
Official Publication	1,704.01	
Commissions Paid	1,249.00	
Insurance Dept. Licenses and Fees	309.00	
State Unemployment Tax	48.41	
Federal Soc. Sec. and F.U.C.A.	72.63	
Legal— Retainer	200.00	
Traveling Expense	477.70	
Books and Periodicals	73.25	
Insurance — D.D.D.	279.00	
Accountant's Fee	877.00	
Swift & Co.	427.75	
Disrtibution of Dividends	40.00	
Witholding Tax	23.50	
Occupational Tax	58.80	
City Wage Tax Refunded	14.85	24,653.87
Balance, June 30, 1968		7,877.40

ASSETS & LIABILITIES

Jan. 1, to June 30, 1968

	Assets	*Liabilities*
Bonds Owned — Mort.	1,926,329.93	
Bonds Owned — Retirement	20,182.30	
Bonds Owned — Dis.	50,380.57	
Bonds Owned — Juv.	105,572.21	
Stock Owned — Adult	10,058.27	
Mortgages — Conv.	545,121.58	
Mortgages — F.H.A.	57,138.07	
Mortgages — V.A.	138,196.74	
Real Estate Owned	40,590.00	
Certificate Loans — Adults	13,964.61	
Certificate Loans — Juv.	300.00	
Cash in Bank — Adults	32,382.53	
Cash in Bank — Juv.	9,678.73	
Furniture & Fixtures	3,240.75	
Mortuary Fund		2,732,407.49
Juvenile Fund		113,132.88
Disability Fund		68,315.40
Fraternal Fund		1,834.21
Delegates Fund		10,710.21
General Fund		18,858.70
Expense Fund		7,877.40
June 30, 1968	2,953,136.29	2,953,136.29
Jan. 1, 1968	2,910,869.43	2,910,869.43
Increase in 6 months	42,266.86	42,266.86

SEKRETORIAUS KOMENTARAI

Gerbiamieji Direktorių Tarybos nariai.

Parenkant šiam susirinkimui dienas, būta daug nerimo ir abejonių dėl sudarymo kvorumo.

Direktorių Taryboje yra dvi neužimtos vietos, taipgi abejota ar prez. Šimutis galės dalyvauti. Dvasios vadas prel. J. F. Baltusevičius buvo išvykęs ilgai atidėliotom ir labai užtarnautom atostogom.

Daugelis iš jūsų žinote, kad prezidento žmona Angela Šimutienė kritiškai sirgo, bet dabar malonu žinoti, kad jos padėtis pagerėjo tiek, kad prezidentas gali dalyvauti šiame susirinkime.

Biznio tranzakcijos už pirmą 1968 metų pusę buvo menkos, kokių nebūta mano atmintyje. Nieko panašaus nebuvo palyginus su ištisų 1967 metų veikla. Tais metais būta daug akcijos pravedant naujų narių vajų; apdraudos departamento egzaminieriai pravedė reguliarią Susivienijimo egzaminaciją; išmokėtas dvigubas dividendas ir atmainos "Garso" reikaluose.

Dėl tokios menkos šių metų pirmojo pusmečio veiklos nėra ką daug raportuot. Dėl to ir komentarai bus trumpi.

(Tęsinys 4-tame puslapyje)

MŪSŲ KLIJENTAMS IR VISIEMS GEROS VALIOS LIETUVIAMS LINKIME KUO LINKSMIAUSIŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGIAUSIŲ NAUJŲ METŲ!

MASLOWSKI FUNERAL SERVICE

LIETUVIAI GRABORIAI

Dėkojame už nuoširdų rėmimą praeityje. Reikalui esant, maloniai patarnausime ir ateity.

Telephone 779-9712

219 W. MAIN ST. PLYMOUTH, PA.

Kalėdų švenčių proga sveikiname Susivienijimo narius ir visus geros valios lietuvius ir linkime laimingų Naujų Metų!

DR. ALBERT J. VALIBUS

LRKSA Vyriausias Daktaras Kvotėjas

KINGSTON, PENNA.

Jaunimo žygis už Lietuvos laisvę

Lietuvių organizacijų įgaliotiniai, susirinkę Clevelande 1968 m. spalio mėn. 22 d., nusprendė sudaryti žygio už tikėjimo laisvę komitetą.

Šio komiteto uždavinys būtų pasiųsti pas šv. Tėvą lietuvių jaunimo organizacijų atstovų delegaciją ir jo paprašyti, kad jis primintų pasaulio vyskupam ir katalikam apie tikinčiųjų, ypatingai besimokančio jaunimo, religinę priespaudą komunistų pavergtuose kraštuose.

Spalio mėn. 30 d. komitetas pareigomis pasiskirstė: pirmininkas Rimas Laniauskas — Moksleivių Ateitininkų Sąjunga; vicepirm. Romualdas Bublys — Moksleivių Ateitininkų Sąjunga; sekretorė Marytė Gailiušytė — PLB Jaunimo Sekcijos atstovė; iždininkas Gintautas Sniečkus — Lietuvių Jūrų Skautija; nariai: Lietuvos Vyčiai, Lietuvių Skaučių Seserija, Lietuvių Skautų Brolija, Lietuvių stud. tautinė korp. Neo Lituania, Akademinis Skautų Sąjūdis ir Studentų Ateitininkų Sąjunga.

Komiteto adresas: Už Tikėjimo Laisvę, 1911 Beverly Hills Dr. Euclid, Ohio 44117.

Lietuva parodoje

Teaneck Viešoji Biblioteka (Teaneck, N.J.) suorganizavo savo patalpose tarptautinę tautodailės parodą, kuri tęsėsi nuo spalio 24 iki lapkričio 17 dienos ir kurioje tarpe 29 šalių dalyvavo ir Lietuva.

Europą be Lietuvos atstovavo dar šešios šalys: Airija, Italija, Austrija, Lenkija, Švedija ir Vengrija. Lietuvos skyrius buvo turtingiausias, nors buvo sunaudota tik dalis parūpintų eksponatų.

Lietuvos skyrių organizuoti buvo pakviesta Teaneck gyvenanti dailininkė Aleksandra Merker. Eksponatus parūpino Lietuvos Generalinis Konsulatas New Yorke, Lietuvos Laisvės Komitetas ir Lietuvių Moterų Klubų Federacija. **LGK**

Lietuvos žydai skundžiasi dėl diskriminacijos

New York Times spalio 30 d. paskelbė, kad 26 Vilniaus žydai kreipėsi į vietinį komunistų partijos vadą A. Sniečkų, prašydami leidimo išvykti Izraelin, kadangi, esą jie jaučiasi tapę savo gimtajame krašte nepageidaujami.

To Sniečkui adresuoto laiško nuorašas ar vertimas atsidūrė Kalifornijoje, ir jo turinį laikraštininkam papasakojo Kalifornijos universiteto profesorius Nathan Glazer, Akademinio Sovietų Žydijos (reikalam skirto) Komiteto pirmininkas.

Laiške esą kalbama apie "sovietinėj Lietuvoj kylančią antisemitizmo bangą" ir tvirtinama, kad "antisemitines aistras tam tikroj lietuvių tautos daly" atgaivinusi vietos spaudoje skelbiamoji propaganda prieš Izraelį. Nurodoma eilė prieš žydus nukreiptos diskriminacijos atvejų aukštojo mokslo bei valdinių tarnybų srityje, prosąjungose ir komunistų partijoje. Tačiau, esą, pripažįstama, kad 25 tūkstančių Lietuvoj esančių žydų padėtis esanti "žymiai geresnė, negu kitose Sovietų Sąjungos dalyse", ir pažymima, kad "ypač pasibaisėtina yra diskriminacija prieš mūsų tautiečius Ukrainoje".

Bet nuo tokios pačios diskrinacijos ten kenčia nei kiek ne mažiau ir lietuviai, ir ukrainiečiai, ir net rusai, kurie tik nepataiko ar nesistengia įtikti bolševikam. ..**(Elta)**

LRKSA DIREKTORIŲ TARYBOS SUSIRINKIMO PROTOKOLAS

(Tęsinys iš 3-čio puslapio)

Nuo metinio susirinkimo buvo tragingų ir liūdnų įvairių įvykių, kurie sukėlė liūdesį šeimose turinčiose ryšių su Susivienijimu. Nelaime palietė Direktorių Tarybos narį, taipgi dviejų įstaigos tarnautojų šeimas.

Vinco Abromaičio mirtis buvo netikėta ir ne dėl jo kaltės. Vincas, kaip mes visi žinome, buvo geras iždo globėjas. Jis buvo rimtas ir rūpestingai peržiurėdavo visas knygas. Jis nėkuomet neatsisakydavo nuo egzaminacijos ir dalyvaudavo visuose susirinkimuose. Jo pasigenda Taryba ir centro įstaiga. Dvasios vadas prel. J. F. Baltusevičius perdavė šeimai dvasinį bukietą ir aukojo mišias. Susivienijimas taipgi pagerbė gėlių bukietu.

Mrs. Marija Gorecki, kuri prieš ištekant dirbo Susivienijimo centro įstaigoje ir išrodė geroje sveikatoje ūmai apleido šį pasaulį. Šalia savo vyro ir dvieju jaunų dukterų paliko seserį Eleną Mensiskaitę — ilgametę Susivienijimo knygvedę.

Susiv. centro įstaigos tarnautojos Roseannos Valkevičiūtės motina ūmai buvo padeta ligoninėn ir po kelių savaičių turėjo pereiti sunkią operaciją.

Periodas buvo pilnas nepaprastų jaudinančių įvykių. Aš turėjau įprastas pavasarines atostogas ir gavau informaciją apie šiuos nelaimingus įvykius laišku nuo Mato Zujaus. Tas mane jaudino. Manydamas, kad dėl tokių įvykių gali susidaryti sutrikimas patarnavime nariams, aš telefonu autorizavau samdymą ekstra merginos. Ji dirbo laikinai po aukštesniosios mokyklos pamokų. Dirbti tokiam ofise, kaip Susivienijimo, reikalingas ilgas tarnavimas ir patyrimas.

Petras J. Karašauskas, buvęs iždo globėjas ir iždininkas, kaip visi žinome, ligos buvo laipsniškai pakirstas, vienok jo ūmi mirtis buvo netikėta. Petras daugelį metų tarnavo kaip iždo globėjas ir iždininkas. Ji taipgi buvo nuoširdus ir sąžiningas viršininkas visais laikais būnant Taryboje. Dvasios vadas prel. J. F. Baltusevičius įteikė šeimai dvasinį bukietą ir aukojo mišias. Nuo Susivienijimo buvo įteiktas gėlių bukietas.

Narystės reikalai

Atvirai kalbant, aš nežinau ką sugestuoti programai sudaryti susidomėjimą Susivienijimu dėl šių metų balanso, ko nebuvo padaryta ankstesniuose susirinkimuose. Veiklos ir naujo biznio produkcija apsiribojo beveik vienu rajonu. Daleistina, kad jūs skaitėte "Garse" ir susidarėte nuomone, kad būta tam tikros veiklos Chicagoje. Ten buvo surengtas banketas pagerbti Susivienijimo veteranus narius. Tas, išrodė, paskatino kitus susidomėti ir Susivienijimas susilaukė naujų rėmėjų. Tas reiškė naują biznį. Andrius Povilaitis buvo priešaky įrašant naujo biznio. Taipgi pastebėtas prezidento Šimučio ir direktoriaus V. Šimaičio aktyvus dalyvavimas. Reiktų dėti pastangas palaikyti A. Povilaitį organizatorium.

Susivienijimo narystės problema žymiai palengvėtų, jeigu surastume daugiau tokių organizatorių ir kituose rajonuose, kaip A. Povilaitis.

Konstitucijos ir įstatų permainos

1968 metų metiniam Direktorių Tarybos susirinkime dvasios vadas prel. J. F. Baltusevičius, viceprezidentas Thomas Mack ir sekretorius Vincas T. Kvetkas prezidento L. Šimučio buvo paskirti komisijon. Tuo laiku aš sutikau pasiųsti kiekvienam Direktoriui kopiją perrašytų viršininkų direktorių pareigų, kaip kad buvo įteikta 1966 metų seimui.

Aš nemačiau priežasties sušaukti komisiją kartu, dėl to, kad pasiųstos kopijos buvo paruoštos adv. Mack ir mano 1966 metų seimui. Prel J. F. Baltusevičius taipgi buvo supažindintas su atliktu darbu. Tos paruoštos kopijos turėtų būt pagrindu šio susirinkimo diskusijoms galimų permainų padarymui.

Kai 1966 metų seime tekstas buvo svarstomas, kas nors iškėlė klausimą dėl akcijos. Išrodė, kad paaiškinimas nebuvo įtikinantis ir tolimesnis rekomenduojamų permainų buvo nutrauktas Mano nuomone, bile konstitucijas ir įstatų pataisų rekomendacijų atsakomybė yra išimtinai Tarybos. Pereitas seimas autorizavo permainą Susivienijimo vardo. Taryba atidėliojo peticijos įteikimą Luzerne apskrities teismui iš priežasties išlaidų. Tas turėtų būt imama dėmesin ir susilaukt tolimesnio svarstymo.

Padėtis kuopose

Nemalonu raportuoti, kad padėtis kai kuriose vietinėse kuopose nepasikeitė. Mes gavome nusiskundimų iš narių dėl netu rėjimo patarnavimo. Daugumoj atvejų nariai nežino kur mokėti mokesčius. Čia pasireiškia kai kurių kuopų sekretorių nepaisymas, kaip kad raportuota pirmiau, iš priežasties jų norų pasitraukti. Tokią situaciją centro įstaigai sunku sutvarkyti, kuomet kuopose nariai neišsirenka savo viršininkų. Kuopos turi autoritetą, kaip tas nurodyta įstatuose, o kuomet tas nepadaroma susidaro reikalas tokias kuopas vizituoti atstovui iš centro įstaigos.

Reikalai vienoje kuopoje buvo sutvarkyti. Bronė Macijauskienė apsiėmė būti sekretorė 19 kuopos, Newark, N.J.

1969 metų seimo reikalai

Jūs gavote raportą apie mano dalyvavimą bendram Waterbury, Conn., 11 ir 91 kuopų susirinkime ir pokyly pakviestiems svečiams planuot 1969 metų seimo parengimus. Taipgi buvo re portuota apie konferenciją su Miles M. Dawson ir firmos aktuaru Mr. George Schaumann. Susirinkimas Waterbury buvo surengtas prof. A. J. Aleksio. Jis ir kiti waterburiečiai maloniai mane priėmė. Tai buvo labai malonus vizitas.

Naujas Holiday viešbutis buvo parinktas seimo centru. Viešbutis turi moderniškus įrengimus. Prof. Aleksis patvarkė vizitą į "Šventąją Žemę" (HolyLand). Tai yra parkas paskirtas religinių daiktų reikalams ir labai gausiai lankomas. Savininkai pažadėjo laikyt atdarą seimo atstovų lankymui. Seimo rengimo komitetas taipgi numato muzikalę, sporto programą ir, kaip įprasta— banketą. Jie pažadėjo paramą padengti išlaidas.

Seimas įvyks 1969 metų birželio 29, 30 ir liepos 1 ir 2.

Dividendo mokėjimo planas

Dividendo mokėjimo reikalu bus įteikta rezoliucija šio susirinkimo užtvirtinimui. Planuojama mokėjimą pravesti 1969 metų pradžioje. Šis punktas yra įtrauktas darbotvarkėn tolimesniam apsvarstymui.

L. Šimučio pasitraukimas

Daleidžiama, kad visi Direktorių Tarybos nariai žino apie savanorį L. Šimučio pasitraukimą iš dienraščio "Draugo" redaktoriaus vietos. Mes taipgi žinome, kad čia yra antroji jo plano fazė pasitraukti iš jaudinančio gyvenimo, kurį jis turėjo lietuviškos bendruomenės reikaluose. Jis atsisakė toliau paklusti reikalavimam pasilikti Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkų. Po to sekė jo pasitraukimas iš laikraštinės veiklos. Dabar apsigyvenęs šalia Chicagos jis gali darbuotis namuose ir rašyti savo atsiminimus, kuriems turi sukaupęs gausios medžiagos.

Pagerbimas kitų narių

Susivienijimo daktaras kvotėjas dr. A. J. Valibus buvo perrinktas Pennsylvanijos Katalikų Karo veteranų pareigūnu ir pasilieka veikliu Amerikos Legijono berniukų stovyklos pareigūnu.

Ilgametis Susivienijimo rėmėjas kun. Vincas Pakutka pakeltas prelatu—Very Reverend Monsignor titulu ir jo investitūra įvyko rugsėjo 8 d., Scrantone.

Pranas ir Bronė Rakauskai minėjo savo 50 metų vedybinę sukakti . Abu yra veiklūs lietuvių katalikų reikaluose. Pranas taip gi yra ilgametis 270 kuopos sekretorius, Binghamton, N.Y. Jis rūpestingai tarnauja kuopos nariams ir puikiai kooperuoja su centro istaiga.

Mirusių narių atminčiai.

Su giliausiu apgailestavimu tenka raportuoti apie dviejų kuopų sekretorių mirimus šio mėnesio pradžioje. 135 kuopos sekretorius Antanas Vainius, buvęs šios kuopos atstovu pereitam seime, mirė sutrenktas automobilio. Trys metai atgal automobiliaus nelaimėje žuvo jo sūnus. Liūdesy paliko žmoną, du sūnus ir kiti artimieji.

Taipgi mirė Jonas Narušis, 207 kuopos sekretrius, West Frankfort, Ill.

Šios mirtys dar daugiau pagilino problemą kuopose surasti narių būti viršininkais.

Išvados

Šia proga dėkoju prezidentui Šimučiui už išsamų straipsnį apie mano veiklą įvairiuose lietuvių bendruomenės projektuose. Tą straipsnį jis parašė ir išspausdino "Drauge". Aukštai įvertinu straipsnyje paduotų faktų surinkimą. Tas parodo, kaip glaudžiai aš kooperavau daugely projektų, ypatingai Lietuvos išlaisvinimo pastangose. Straipsnis yra tinkamu laiku parašytas. Mat, girdisi apsčiai propagandos iš kitos kompetitiškos organizacijos giriantis išskirtinu patriotiškumu. Mano supratmu, vadovaujant L. Simučiui ir man nuveikta daugiau lietuviškiem reikalam, negu kitos organizacijos dviejų asmenų kombinacijai. Prie to galima prijungti buvusio direktoriaus Antano J. Rudžio ir dr. Vl. Šimaičio veiklą. Frontinę vietą šioj srity užėmė Katalikų Susivienijimas.

Fraternaliai Jūsų,
Vincas T. Kvetkas, LRKSA sekretorius

Dr. Valibus pasiūlė priimt sekretoriaus finansinį ir komentarų raportą su Tarybos komplimentais už puikiai paruoštą raportą; V. A. Jucius parėmė. Pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

(Bus daugiau)

VISIEMS MŪSŲ KOSTUMERIAMS, DRAUGAMS

IR PAŽĮSTAMIEMS LINKIME LINKSMŲ

ŠVENTŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ BEI

SEKMINGŲ NAUJŲ METŲ!

KIZIS'
FUNERAL SERVICE

Casimir A. Kizis & Casimir A. Kizis, Jr.

LIETUVIAI GRABORIAI

Telephone 654-4271; 654-2933

134 CHURCH STREET PITTSTON, PA.

Okupuotoje Lietuvoje

UŽČIAUPTŲ LŪPŲ LIUDIJIMAS

Užčiauptos lūpos — tai vieninteliai žodžiai, kuriais tėra įmanoma apibūdinti Lietuvos žmonių nuotaikas Čekoslovakijos krizės dienomis.

Nė vienas žymesnis lietuvis pareigūnas per visą tą laiką viešai neprasižiojo tarti kokiai nors savo nuomonei apie tą padėtį. Nė vienas laikraštis nuo savęs nieko nepridėjo prie oficialių komunikatų iš Maskvos ir po porą puslapių kasdien užėmusių straipsnių, perimtų iš Maskvos Pravdos. Vien tik S. Bistrickas, vienas iš Tiesos redaktorių, rugpiūčio 25 d. paskelbė savo pasirašytas "pastabas", pavadintas "Vilkai ėriuko kailyje", kurios tačiau išėjo ne kas kita, kaip tik jau anksčiau iš Pravdos persispausdintų Jurijaus Žukovo (Maskvos "Goebelso") reveliacijų nuotrupos.

Apie invaziją iš laikraščių žmonės sužinojo rugpiūčio 22, tai yra, visą parą vėliau, negu ta žinia jau buvo pasklidusi visam pasauly. (Be abejo, daug kas jau galėjo būti ir anksčiau apie tai išgirdę iš užsienio radijo, nors ir trukdomo.).

Tiesa, "Lietuvos darbo žmonių" nuomonė buvo pradėta skelbti iš greitomis sušauktų mitingų fabrikuose darbo pertraukų metu. Tik tose nuomonėse nebuvo nieko kita, kaip tik parašai po "blanco" čekiais: "pritarimas" Maskvos kompartijos vadovybei, nepaisant, ką ji kada bepadarytų... Porą nuotraukų iš tų susirinkimų, paskelbtų laikraščiuose akivaizdžiausiai rodo, kad tuos "pritarimus" į mitingus sušaukti darbininkai reiškė kietai sučiauptomis lūpomis, sustingusiais veidais. Tos veidų išraiškos nuostabiai panašios į čekų veidų išraiškas, matomas nuotraukose iš Prahos bei kitų Čekijos miestų, kuriose parodyta, kaip čekai sutinka rusų tankus. Vilniaus "Lelijos" fabrike nufotografuota kalbėtoja ("pritarimo" siūlytoja) atrodo, lyg būtų prie gėdos stulpo viešoj aikštėj pririšta... Tos išraiškos, galbūt, teisingiausiai liudija lietuvių solidarumą su čekais šiomis dienomis.

KOMUNISTINIO AUKLĖJIMO REZULTATAI NEMALONŪS

Apie 20 metų komunistų partija Lietuvoje sėjo vaikuose nepasitikėjimą tėvais. "Tarybinių" žmonių auklėjimas turėjo būti patikėtas tik partijos kontroliuojamai mokyklai. Bet paaiškėjo, kad šeimą nuo vaikų auklėjimo atstūmus (ar joms pačioms pasitraukus), rezultatai išėjo nemalonūs. Todėl buvo sumanyta imti mokyti tėvus, kaip auklėti vaikus, ir buvo paskelbta pedagoginio tėvų švietimo programa. Dabar Tarybiniame mokytojuje (spalio 16) apie tą užsimojimą taip rašo:

"Kaip džiaugsmingai sutikome pedagoginio švietimo idėją! Optimištiškai sudarinėjome planus, jau ruošėmės "važiuoti' į priekį, bet... ratai įklim po. Po metų, kitų išgirdome — nusibodo tas tėvų mokymas.. Kaip išvažiuoti iš tos balos?"

"Kaikurių žygių ėmėsi 'Žinijos' draugija. Ji išleido programą, įsteigė universitetus su ruošė paskaitų ciklą. Taip, vietose yra išsamūs planai (jie netgi būtini pristatyti rajoninei 'Žinijos' tarybai), yra redaktoriai ir lektoriai, bet nėra paties svarbiausio — klausytojų ir.. rezultatų".

KAIMUOSE TILSTA DAINOS

Literatūros ir Meno bendradarbis (spalio 5) štai ką pasakoja apie dainavimą kaime:

"Prieš keletą mėnesių Pasvalio rajono laikraštyje teko skaityti straipsnelį kuriame skundžiamasi, jog kaimuose tilsta dainos. Nebeišgirsi nei šienpiovių, nei rugelių piovėjų dainų. Nebeskardena jos ir tradicinėse pasvaliečių gegužinėse. Jaunimas ar nebemoka, ar nebenori dainuoti? Neseniai teko apsilankyti tame krašte, pasėdėti "prie alučio" — kaimo vestuvėse. Kur vestuvės — ten jaunimas, ten ir dainos. Jaunimas dainuoja, mielai ir daug dainuoja! Bet ką?

Viską, tik ne savo krašto, ne savo tėviškės dainas. Ir sklinda iš Vokietijos, Graikijos, Meksikos ir dar perkūnėlis žino iš kur atklydusios melodijos, jaunų skambių balsų traukiamos, puikiai akordeonu pritariamos. Miestas kaimui deda negailestingą antspaudą..."

(Elta)

Prisidėkite prie svarbaus darbo

Lietuvos Tyrimo Institutas renka medžiagą apie nukentėjusius nacių ir sovietų okupacijų metu Lietuvoj. Tam tikslui yra atspausdinti klausiamieji lapai — anketos. Jas užpildyti prašomi visi tie, kurie patys yra nukentėję nacių ar sovietų okupacijos metu (pradedant Klaipėdos krašto užėmimu 1939 m.), ir tie, kurie turi žinių apie nukentėjusį savo giminaitį, bičiulį ar pažįstamą. Kiekvienam asmeniui naudojama atskira anketa.

Surinktoji medžiaga bus panaudota išleisti knygai anglų kalba apie martirologiją ir genocidą Lietuvoj.

Klausiamieji lapai gaunami Lietuvos Tyrimų Institute, PLB kraštų valdybose, apygardose, apylinkėse ir kitose Bendruomenės nurodytose organizacijose bei įstaigose. Visos ir visi kviečiami prie šio lietuvių tautai labai svarbaus darbo prisidėti.

Užpildyti lapai siunčiami Lietuvos Tyrimo Institutui šiuo adresu: Lithuanian Research Institute, Inc., 29 West 57 St., New York, N.Y. 10019.

APIE ŠOKIUS

Du šuniukai stebi moderniškus šokėjus. Taria vienas antram:

"Jeigu aš taip pradėčiau raitytis, tai mano šeimininkas tuoj užduotų man vaistų nuo kirmėlių".

Kaip ir Sovietuose

Rusų mokslininkai klausia per radiją kosmonauto, kuris tik ką nusileido ant Mėnulio paviršiaus:

— Na, ir kaip, ar galima ten gyventi?

Kosmonautas atsako nusiminusiai:

— Visko trūksta ir čia...

MARCELĖ ANDRIKYTĖ — LIETUVOS VYČIŲ GARBĖS NARĖ

Pobūvio garbės svečiai — iš kairės dešinėn: Mrs. J. Rutkauskas, kun. kl. J. Vilčiauskas, solenizantė Marcelė Andrikytė, komp. A. J. Aleksis, Mrs. Bernice Ortlieb. Adams Photo

55-tasis metinis Lietuvos Vyčių seimas, įvykęs 1968 m. rugpiūčio 22-25 d.d., Philadelphia, Pa., pakėlė Garbės narystėn 7 savo narius, tarp jų tos garbės susilaukė Vyčių veikėja visuomenininkė Marcelė Andrikytė, gyv. Waterbury, Conn.

Marcelė yra gimusi 1908 m. rugsėjo 9 Waterbury. Yra bagusi vietinės šv. Juozapo parapijos mokyklą ir Šv. Dvasios akademiją, Putnam, Conn.

Vyčių organizacijon įstojo 1926 m. Per virš 40 metų reiškėsi gyva veikla atstovaudama savo 7-tąją kuopą 9 nacionaliniuose seimuose; sekretoriavo trijuose seimuose; uoliai bendradarbiavo "Vytyje" rašant patriotinius straipsnis; atstovavo savo kuopą Naujosios Anglijos apskrityje, Katalikų Federacijos ir Amerikos Lietuvių Tarybos skyriuose. Nuo 1964 metų L. Vyčių atstovė nacionalinėje Amerikos Lietuvių Taryboje. Ji Vyčių koncertų, vaidinimų rengėja, solistė, šokėja, vaidila.

Bet M. Andrikytės veikla nesiriboja vien tik Vyčių organizacijoje. Ji sekretoriavo ALT ir K-likų Federacijos skyriam, nuolatinė Šv. Juozapo parapijos parapijos choro valdybos narė, vadovė, solistė; koncertų, vaidinimų ir radijo programų rengėja ir pranešėja; 1964 m. birželio m. Washingtone įvykusio Lietuvių Kongreso viena iš sekretorių; rezoliucijų ir laiškų ruošėja aukštiems valdžios oficialams Lietuvos reikalais; anglų ir lietuvių laikraščių bendradarbė.

M. Andrikytė yra Amerikoje gimusi ir augusi, vienok vartoja gražią lietuvių kalbą —gyvu žodžiu ir raštuose. Bendrai, visoje jos veikloje atsispindi patriotinė dvasia ir gili meilė savo tautai ir Lietuvai dar supančiotai žiauraus okupanto.

Pagerbimo pobūvis

Garbės narystėn pakėlimo, 60 metų amžiaus ir 40 metų visuomeninės veiklos sukakčių progomis, š.m. spalių 6 d. Waterbūriečiai surengė jai pagerbimo pobūvį.

Naujasis kklebonas kun. Jurgis J. Vilčiauskas atidarė pobuvio iškilmes malda. Vyčių himno kompozitorius ir garbės narys muz. Aleksandras J. Aleksis įteikė solenizantei garbės medalį. JAV-tybių Atstovų Buto narys, H.R. 416 bilaus autorius, už nuopelnus Lietuvai 1966 metais apdovanotas Vyčių garbės medaliu, John S. Monagan, buvo garbės svečiu ir kalbėtoju. Trumpas sveikinimo ir linkėjimų kalbos pasakė pokylio rengėjų pirmininkė Bernice Ortlieb, Mrs. J. S. Monagan, Šv. Juozapo parapijos choro sekretorė Kazimiera Čampė ir Juozas Samoška. Kalbėtojai gražiai įvertino solenizantės veiklą ir nuopelnus.

Sveikinimai gauti iš vyskupo V. Brizgio, Lietuvos atstovo J. Kajecko ir kitų veikėjų ir bičiulių.

Ilgiausių metų! Sėkmės ateities veikloje!

Mirė prof. Pr. Šivickis

Šių metų spalių 10 dieną Vilniuje mirė amerikiečiams gerai žinomas veikėjas, mokslininkas profesorius Pranas Šivickis.

Palaidotas spalių 12 dieną Antakalnio Karių kapinėse, Vilniuje.

Velionis buvo gimęs 1882 metais, rugsėjo 30 Žalakiškių kaime, Šiluvos valsčiuje, Raseinių apskrityje.

Į Jungtines A. Valstybes atvyko 1906 metais. Vidurinį mokslą išėjo dirbdamas fabrikuose. Studijavo Valparaiso, Missouri ir Chicagos universitetuose. 1922 metais gavęs Chicagos universitteto daktaro laipsnį, pradėjo profesoriauti. Šešis metus jis buvo Filipinų universiteto zoologijos katedros profesorium ir vedėju.

1928 metais prof. Šivickis grįžo Lietuvon, profesoriavo Vytauto Didžiojo ir Vilniaus universitetuose zoologijos gamtos, matematikos, medicinos ir kituose fakultetuose. Velionis kaip įžymus zoologijos specialistas dalyvaudavo tarptautiniuose ir zoologų suvažiavimuose kaip Lietuvos universitetų atstovas ir skaitydavo mokslines paskaitas. Jo moksliniai straipsniai pasirodydavo ne tik lietuvių, bet ir įvairių kraštų mokslo žurnaluose.

Studijuodamas Chicagoje jis kurį laiką buvo vienu iš dienraščio "Draugo" redaktorių ir uoliai dalyvaudavo visuomeninėje veikloje.

Amžiną atilsį suteik jo vėlei, Viešpatie!

Vilnius. Rugsėjo 25 mirė lietuviams amerikiečiams gerai žinomas dramos artistas Viktoras Dineika, 68 m. amžiaus.

Kuo linksmiausių Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

visiems mūsų draugams ir prieteliams

MR & MRS. JOHN STIRNA

120 W. Market St.,

SCRANTON, PENNA.

GARSAS • Lithuanian R.C. Alliance of America

English Section

Edited by P. P. CINIKAS, M.I.C.

815 Park, Racine 53403, Wis.

The unique Christmas custom found a sincere devotee . . .

FRANK ZAPOLIS

An outstanding feature of the Christmas festivities at the Chicago Museum of Science and Industry is always the beautiful Lithuanian Christmas tree exhibited as a part of the "Christmas Around the World" display in the museum's central court. The tree is truly one of the most colorful and artistic and is the center of attraction for the thousands of visitors who attend the Museum during the Christmas holidays. Mr. Frank Zapolis, an insurance man of Chicago's Evergreen Park, claims he got his idea for a unique contest after visiting the Christmas tree exhibit at the Museum of Science and Industry.

The first Lithuanian Christmas tree exhibited in the Museum over twenty years ago was placed there by Mrs. Josephine Dauzvardis, wife of the Lithuanian Consul General of Chicago. Her offices received the invitation from the Museum and she hunted up Mrs. Rose Mazeliauskas of Chicago, who resurrected an age old Lithuanian custom of making decorations for Christmas trees and other occasions from wheat and rye straws. Since natural straw was practically unavailable for such purposes in the United States, Mrs. Mazeliauskas got the happy idea to use ordinary drink-straws because there is a great similarity between the two. Although ordinary straws were substituted for real straw, the authenticity of the ornaments was assured with the help of Dr. Alex Rackus, formerly curator of the National Lithuanian Museum at Kaunas, Lithuania, during the days of that country's independence.

A Devotee of Christmas Customs

Again this year, Frank Zapolis is sponsoring a Lithuanian Christmas ornament contest with prizes awarded to persons making the most original decorations from straws. Frank Zapolis has sponsored this contest for more than ten years in an effort to keep this Lithuanian folk art alive. Not only does he sponsor contests, but he also arranges for classes to teach potenital entrants.

This year fourteen classes will be conducted by Helen Pius at two locations: The Balzekas Museum of Lithuanian Culture and at the Lithuanian Youth Center. The classes are sponsored by Frank Zapolis and are free to the entrants. The grand finale of the class work is the contest at the Lithuanian Art Center, where cash prizes are awarded to the designers of the most original straw ornaments.

Mr. Frank Zapolis is truly a devotee of this art of decorating Lithuanian Christmas trees. In fact, his entire family gets into the swing of things during November of each year and they devote many hours to the sponsorship of the contest. Mrs. Eleanor Zapolis becomes the publicity director for the classes and contest; the children help the entrants during the class periods.

The Zapolis family has a and varied background in Lithuanian circles and this devotion to the Lithuanian Christmas is not the first effort to do something to perpetuate the customs and traditions of the Lithuanian people.

Frank is a true Chicago product of the very staunch Lithuanian community of Brighton Park, one of the largest Lithuanian communities in Chicago. He was one of the original members of the Ateitis Lithuanian Dancers, which revived the Lithuanian dance in Chicago, before the advent of displaced persons to the American scene. He was active in the Knights of Lithuania. And it was in these circles of Lithuanian activity that he met his wife, Eleanor Mellas, a Lithuanian folk dancer and member of the Alice Stephens Girls' choir.

Their children Carol and Robert (10 and 13 years old) were in the original "Atzalynas" group of tiny Lithuanian dancers which the parents (Ateitis dancers) organized to get their children started early. The "Atzalynas" group was always a sensation at Lithuanian gatherings wherever they appeared on the program.

Frank Zapolis and wife Eleanor admire completed Christmas tree decorations.

Sincere Involvement

The Chicago archdiocese has 12 Lithuanian centers. Other centers are evolving in new areas where there are no Lithuanian parishes. There is much room for Lithuanian activities, especially now when so many formerly displaced families have taken up residence in the Chicago area. There are more Lithuanians in this area than there were in the capitol city of Kaunas.

Any worthy Lithuanian activity should find a large following in such a locality. Still, every successful Lithuanian activity needs a self-sacrificing personality to direct the fulfillment of the aims. The Chicago Lithuanian community is certainly blessed with zealous leaders, who sacrifice much to foster their chosen spheres of activity for the cultural or political causes of Lithuania and its national heritage.

Frank Zapolis is a successful businessman with his own insurance agency and he certainly is not afraid to sacrifice his valuable time and finances to foster a cause like the ancient art of Christmas tree decorating. In Chicago he has become known as a sort of "Mr. Lithuanian Christmas Tree Decorator" and he has gained the esteem of the Lithuanian community for his work in that field. This work might not win the cause of freedom for Lithuania, but it certainly will stir up the pride of many second and third generation Lithuanians and remind many of the other nationalities that such a small country of Eastern Europe has some very beautiful folk art customs.

We hope that his acticity in this unusual Christmas tree program will inspire other farflung Lithuanian communities of the United States to try their hands at decorating their Christmas trees in this beautiful style.

We congratulate Mr. Mrs. Frank Zapolis for their devotion to the heritage of the land of their descent and long may they have the energy and will to work for the cause of Lithuania in this unique way.

P. P. Gabris

RUSSIFICATION IN BALTIC STATES

Soviet colonization and Russification policies are discussed in detail by Ass. Professor Edwin H. Draine in **Chicago Circle Studies** (January 1968). He writes:

"The shifting of population is not concluded, and it continues today as a result of industrialization. Young Baltic people are recruited for jobs elsewhere in the Soviet Union, and greater numbers of Russian specialists and workers are being transferred westward to staff expanding industrial bases. As industry grows, the Russian colony becomes larger; so that in effect, when Moscow directs the industrialization of the Baltic area, demographic change is the inevitable end product."

"The threat to ethnic identity," Professor Draine continues, "lies in the fact that the Baltic national and cultural heritage is subordinated to the political objectives of Soviet Russia. Native values cannot be cultivated, and any expressions of this nature are denounced as "bourgeois nationalism."

Soviet Plans for Eliminating Individual Baltic Republics

According to Prof. Draine, "it seems that the Balts will not be given the opportunity to develope in a condition of 'semi-independence' as has been the case of Finland, their neighbor to the north . . . In fact, from the viewpoint of the Soviet leaders, the reverse of such a possibility seems to be a more attractive solution . . . As early as 1953 . . . a far different plan was in the offing for the Baltic States. The plan promoted the idea of an eventual economic and political merger of the three states into a regional province, or oblast, of the U.S.S.R., which would thus eliminate the three individual Republics. The current rifts . . . in the Communist bloc prevented any formal presentations of such a proposal, but the hazard of its implementation at a future date still exists."

What about the future? Professor Draine is not entirely pessimistic and foresees a possibility of increasing demands for "autonomy" by the "articulate Baltic population." Also, in his opinion, "it is unlikely that the present Soviet model represents a terminal structure, and it may be that meaningful change will be effected within the system through the medium of the important non-Russian groups on the outer rim of the Soviet Union."

THE BISHOP FOUGHT THE COMMUNISTS

Frank J. Jancius

"I too, am a communist," the bishop said softly. "I have no personal goods. I came here with only a small valise in my hand."

"But your house and furniture . . . they are very beautyful," protested the soldiers.

"They also are not mine," the bishop explained. "Everything that you see here belongs to the community, the Church. When I no longer am master here, some one else will use them all."

His Excellency, George Matulevicius, M.I.C., Bishop of Vilna, was speaking. His words were directed to two young red army officers, who had burst into his quarters, demanding that the episcopal residence be given over to the communist forces.

The young commissars were adamant. Once again they pointed out that the bishop's residence was large and roomy. They themselves would be billeted here and of course they would bring their wives.

"Very well," was the bishop's calm reply. "Let them live here."

Thus, even though there were plenty of houses for them in the city of Vilna, the red officers and their wives were quartered in the bishop's residence.

Patiently Bishop Matulevicius tried to explain to them that his residence would not be suitable for their purposes and that they would bring down upon themselves the wrath of the faithful, but the haughty young officers paid no heed.

One morning the bolsheviks were awakened by the angry shouts of an irate mob that had surrounded the prelate's house. The officers and women became frightened after they realized the futility of their efforts to get help from the army. Bishop Matulevičius allayed their fears, showed himself to the angry crowd, and requested that it allow the bolsheviks to leave in peace since they had done him no bodily harm. The mob parted and allowed the bolsheviks, led by the bishop's servants, to pass through.

Last our readers wonder why this story of the bishop who called himself a communist was not headlined on the front pages of their daily newspapers, we hasten to explain that it happened fifty years ago during the turbulent and hectic years immediately after World War I.

In the waning days of 1918 Father George Matulevicius, MIC, was consecrated bishop and appointed to the See of Vilna. The task of administering a diocese, no matter how small, is never easy, but in this case it was made much more difficult by the political turmoil and intrigue that is the aftermath of war.

Although Poland and Lithuania had regained their long lost independence after the war, peace had not come. There were territorial disputes and fighting against the communists who had seized control of Russia and were battling to regain once subjugated lands. Even bands of marauding Germans had to be contended with.

During those troublesome days the government of Vilna often changed hands. At times even parts of the diocese were held by different occupants. Five separate governments functioned at one time.

It was during one of these changes of government, when the communists had gained power, that the aforementioned incident occurred. Although the bolsheviks had often plotted to kill the bishop, they held him in the highest regard.

At times they listened to his suggestions, as was the case when he pointed out to bolshevik leaders that the uncontrolled looting by drunken soldiers was against the very

(cont. on next page col. 1)

MOTHER'S LITTLE FIDDLER

VYTAUTAS TAMULAITIS

(Translation by Andrew NAUDZIUNAS, MIC)

★

"Mama! Mother!"

It was quiet. There was no answer.

"Mother!" the child's cry was loud in the darknes, but only the midnight silence flowed from the corners. The little boy jumped up in fright, but there was no gentle mother's face bending over his bed to meet his eyes. Only the faint glimmer of flickering candles in the other room was reflected in his eyes. The solemn chant of the lament of the mourners singing in the other room grew louder and found echo in his ears, his head and his breast. The flickering yellow light of the candles wavered in the darkness and died in the tears that suddenly flooded his eyes.

"Mother! Mother!" Not his lips, but his heart repeated that precious name, although he well knew that it was all in vain. that no one would hear him. The blessed, gentle hand would no longer stroke his feverish brow, nor wipe the flow of tears down his cheeks.

The boy sat up. The last farewell with his mother gave him no peace both by day and night. Something always roused him, broke his dreams and stood before his eyes. Now the boy clearly remembered what had happened. His mother had died. The yellow candles had burned by the bier for a long time. She lay quiet and peaceful. The eyes, which had followed every step of his young life, were closed forever. People had carried her to the cemetery. They had buried her there in a deep hole close to the olive tree, far from the beaten path. They had forgotten her. Her only son had been the joy and light of her life. Although distant relatives had taken him far away, he still remembered her and dreamt about her every night. For him she was not dead; she lived in his heart and was just as dear and near to him as before.

All that the widow had left of any value had been appropriated by strangers. All that was left for the little boy was an old hand-made violin. For him it was the only and most precious remembrance of his mother. She had given it to him on the day of his first communion.

"My son, you always wanted to have this violin. Take it and play it as you know how. I couldn't afford to buy you a beautiful shiny fiddle. Why this old one has only three strings! Do you remember the story I used to tell you about that fabulous three-stringed violin? It's first string was made of love, the second one of truth and the third of sparks of hope which accompanied the fabled fiddler down the winding way of life. Wherever he played and wherever he went, he roused the cold of heart to joy and happiness. Love, beauty and hope burned in the hearts of all who heard the song of his violin. I want you to play the same on your violin. Perhaps you won't learn to play as well as that fiddler, but first of all learn to play for yourself. Let your heart express itself in the wonderful strains of those three strings, so the crossroads of life will not lead you down the wrong roads, even though they are alluring. To attain happiness in life, you don't need money or beautiful clothes; all you need is a pure and gentle heart, as responsive as this thinnest string of love."

"Mother, I promise to play just as you told me," the boy remembered his words as he took the violin from her. But he had not understood the deep meaning of her words. Their meaning became more apparent as this longing for her made him call out to her in the grave.

"Mother, I'll never forget what you told me," he repeated in the dark of his room as his fingers stretched out to take the gift his mother had given him. With the first strains his heart became light, just as if someone had taken it and wafted it along with the music to the distant sky, even beyond the shining stars to his good mother . . .

"Stop that noise, you little cricket," came a rough voice in the dark. "Or I'll come in and break that box of yours." It was the head of the household where he had found shelter after his mother's death.

The boy's violin stopped its lament, but he held it in his hands for a long, long time. He pressed it strongly to himself. It seemed that it kept on playing and playing even though his fingers did not touch the strings. Did its playing really reach beyond the stars? His mother did hear them for she came to his bedside. She came so quietly that the floor did not creak, that her gown did not rustle, but he distinctly felt her hand on his head and her fingers in his hair. He even heard her say: "Play my son, play on your violin . . ."

"Is that you mother? Is that you?" he whispered as he dozed off again to sleep with a smile on his lips.

May was dressed in her best in the blooming branches of the orchards. Spring had strewn flowers in the valleys. The little shepherd boy, with a violin under his arm, was tending the sheep. He kept casting an anxious eye at the sun.

"It's too early yet . . . They will be angry if I bring them home now . . . But I can't be late . . . If it gets too dark . . ."

The sun turned redder as it rolled down the spring sky. The shepherd boy hurried the sheep homeward. Finally he got the sheep into the barn, closed the door on them and without stopping for his supper, he ran as fast as he could without looking backwards. The white evening mist was rising from the fields when with some hesitation he went through the old iron gate of the cemetery. The last dying rays of the sunset lit up the crosses arrayed in unending lines.

The boy ran down the gravel road and turned suddenly into an out-of the way corner of the cemetery. Here he knelt at the untended, overgrown grave of his mother.

"Mother," he cried. "Mother, I came to greet you. Today all are celebrating your day and I came to thank you for all that you have done for me. I could not buy you anything and they wouldn't let me take any of the nice flowers from the garden. But I'll play the violin as you showed me. It will always resound with the strains of that fabled violin. Others don't like like my playing, but, mother, you'll understand what it's saying and why it's crying. You alone will hear that three-stringed melody that my heart loves . . ."

The boy took his violin and its music echoed faintly in the silence of the cemetery. But it grew stronger as the untuned strings sighed and cried. His stubby fingers drew a sad melody and he felt that his mother was really listening. Perhaps she did hear his song and was the happiest of mothers. Perhaps she was envied by those whose tombs were of marble, decked with bouquets of roses. The silent tears falling from the kneeling boy's eyes on the silent tomb were like pearls which of themselves made the finest monument.

The sun had long since set behind the pine grove. And when the boy had risen from the tomb after saying goodbye to his mother, when he had turned to run home, the fiddle tucked under his arm, a stranger's hand grasped him by the shoulder. The boy was frightened, but he turned to the stranger.

"Don't be afraid my boy. I listened to your playing. You played for your mother very well. It was beautiful and I know that your song reached her heart. I hear her asking me to take you to the city with me and to teach you to play on a real violin. I know that you will be able to play not only for her, but for everybody."

The boy did not know what to say as he listened to the man. Then he cried: "Thank you, but who will take care of the sheep? And I know I'll need money . . ."

"Come with me," the stranger answered, taking the boy gently by the hand. "You were already given everything by your mother's love."

Servant of God, Archbishop George Matulevicius, MIC

The Bishop Fought the Communists

(cont. from p. 5, col 7)

principles of communism for they were destroying goods that belonged to the state.

After the incident mentioned at the beginning of our narrative the communists no longer attempted to billet soldiers in the bishop's house, but they sought to harm him in different manner. In hopes of getting at the bishop, they frequently searched his residence. Bishop Bucys, MIC, long time friend of Bishop Matulevicius mentions one such incident:

Once a searching party came to the bishop's residence looking for weapons... The bishop told them that there were no weapons in his house. But the searchers were not satisfied with this; they inspected everything and every place. This time the bolsheviks were successful: they found a toy cap gun. They took it to the bishop and said:

"You said that there were no weapons. and here is a cannon."

"You couldn't even kill a sparrow with that cannon," the bishop laughingly replied.

"But still it is a cannon," insisted the bolshevik as he threw down the pistol and left.

The bishop's residence was searched many more times by the communists, who were looking for a pretext to seize and try him as an enemy of the state. They even dared search his house when he lay sick in bed. Then, too, they found nothing, but stole the ring which had been given to the bishop by the Lithuanian government on the occasion of his ingress.

Bishop Matulevicius did not fear the communists and resisted them strongly. When they began a program of anti-religious propaganda and forbade the teaching of religion in schools, Bishop George defended the Catholic position. In the cathedral he delivered a fiery and convincing sermon about illegal government interference in religious matters. The sermon was so effective that the bolsheviks were forced to desist at least in part. At the same time, despite the threats of the communists, he proclaimed to all the faithful of Vilna a pastoral letter about Catholic education.

The bishop's courage and prudence commanded the respect even of the communists, who feared to do him harm lest they arouse the faithful who loved their shepherd dearly.

When the bolsheviks fled the city in 1919, the bishop stood at his window watching. He was an easy target for the bullet of an angry soldier. But no one shot at him. To the contrary many of the soldiers doffed their caps to him in farewell, so great was their respect for this fearless fighter, who had told their officers that he, too, was a communist.

He had forsaken worldly treasures and honors for service in the army of One whose greatest weapons were prayer and a life of poverty, chastity and obedience.

VILLAGES LOSE NAMES

"The picture of the Lithuanian village is changing. The individual homesteads are disappearing, the boundaries of villages are changing. Simultaneously, the old names of the villages are disappearing. The collective farms have acquired entirely new names. The young generation sometimes does not recall the old names of former villages in their region. Many of them say: "I live in Janonis (name of a revolutionary Lithuanian poet. Ed.), in the third brigade. I'm traveling to Chapayev (name of a Bolshevik military leader during Russia's Civil War. Ed.), the first brigade. I've been to the second brigade of the 'Paris Commune.'

"...The second aspect is much more important. It concerns the geography of our villages, the history, language, and cultural traditions of our countryside. The names of these villages are disappearing today. Only the people of the older generation know the village of Rygiskiai (native village of the famous Lithuanian linguist, Jonas Jablonskis, Ed.). Now we have here the second brigade of the Griskabudis kolkhoz."

The author of the article is highly critical of the situation and suggests that the new labor brigades be named after the old villages and not merely numbered. He is also critical of the names of new kolkhozes. Names of villages, he says, must be protected as carefully as histrical monuments, and goes on to call for assistance of teachers of Lithuanian language and history.

(Valstieciu Laikrastis, Vilnius, August 1, 1968)

(Comment: The Communist Party does not share the concern expressed in the article. Also, the proposals advanced by the author are not easily compatible with the Party's policies which aim at erasing from the minds of the young generation all that is connected with Lithuania's past. The history of Lithuania is hardly taught at all in schools (a few lessons as an appendix to the history of the Soviet Union). And the geography of Lithuania receives only a cursory glance in the course dealing with Russia's geography. The gradual elimination of the name of Lithuanian towns and villages therefore fits into Moscow's general de-Lithuanization effort. Ed.)

Baltic Youth for Namibia

On Saturday, June 22, Baltic Youth for Freedom, a group consisting of members of Estonian, Latvian, and Lithuanian youth and student organizations, staged a demonstration in the United Nations Plaza to protest the existing South African policy in Namibia.

The Baltic group carried signs and two big balloons demanding that all United Nations members actively support the present resolution reaffirming the rights of Namibia. The signs also demanded that the United Nations take all other necessary actions against South African colonialism and some spoke out against the existence of colonialism as a universal malady.

The group identified with the Namibian problem through their continued efforts to cause United Nations intervention in all cases of existing colonialism including Estonia, Latvia and Lithuania.

Fr. Richard Saudis of Chicago, Ill., at his own request, has been appointed to pastoral work in Wrangel, Juneau, Alaska.

V. T. KVETKAS

THE SUPREME Secretary Reports

The specific need, at the specific time, the time the Alliance was founded in 1886 was: To aid its members in case of disability caused by sickness or accident, and to make payment of death Benefits at the time of death to the deceased member's family. At the time of founding, the need to assist one another was a grave nesessity, because of problems created by existing conditions, in a new world. The **Lithuanian Catholic Alliance** excellently fulfilled ITS original purpose.

It is admitted the Alliance in its early days was slow in making progressive changes. Changes commenced in 1934 and in the 1940's big changes took place. Modern plans of Life Insurance were adopted and promotional activities were pushed.

We must continue to create. We must build and we shall continue to prod you to do work for our society. You may look upon these intentions lightly, but they are of significant importance. There must be unity within the ranks of the Lithuanian people in order to be recognized.

The importance of staying together has been demonstrated by other ethnic groups. The proof of it is recent. One of Polish origin was chosen by a major political party to be its candidate for Vice-President of the U.S.A., because of the large number of voters of Polish ancestry and their well organized large societies. The other party chose one of Greek ancestry, also for Vice-President, and the Greeks are a smaller ethnic group than we of Lithuanian ancestry, but the Greeks have influential businessmen.

In the Lithuanian group, the Catholics are the overwhelming power. By building a strong Lithuanian Catholic Alliance, our people will gain greater prestige and thereby more recognition.

Keep working for the Catholic Alliance during this Drive for new members.

The Drive Goes On

It is believed the important news release, dated September 27, 1968 announcing payment of a Large Bonus for each 10,000 dol. of New Business has encouraged you and other members to commence working to earn the Bonus plus the **regular commission.** The offer particularly should encourage any retired member of your lodge to earn extra income.

It is said that it is difficult to find prospects. WHY? Our churches are filled with people every Sunday: they are your prospects. It has also been said, many are from mixed marriages and don't speak the Lithuanian language. This is a fact. But that does not mean that they can't become members of the Catholic Alliance.

I have had conversations with agents from two fraternal societies of different national origin groups. They both informed me that they have no trouble getting Lithuanians to join their organizatons. You might be surprised to learn that Insurance Laws of the States in which the Alliance does business prohibits discrimination in the (selection) choice and acceptance of applicants for Membership. The intent is plain and simple. Any person of the Catholic faith can become a member of the Alliance. Therefore, your field for work has been expanded. This is the reason other societies are canvassing Lithuanian families for members.

Retired or pensioned members, both men and women, this is your chance to earn extra money.

EDITORIAL

INSURANCE with A HEART

Life insurance is still more. It is Peace of Mind.

We worry about wars and rumors of wars. We worry about inflation. We worry about our nation's debts and our shrinking gold reserve. For 60 years that I know of, we have had these worries. Yes, and those who worried all this time have nothing but grey hairs and ulcers as their reward. This nation will always have grave problems. That is the price we must pay for progress...for freedom ... for independence. There is little that life insurance can do.

Men love their families. They have hopes and dreams that are dear. But in the depths of night, they have doubts and dreadful fears. Life insurance makes sure that those hopes and dreams can become realities. It, and nothing else, can guarantee that come epidemics and depressions or wars, the values stated in its contracts will never weaken. And that not even Death can destroy. or alter one iota, the plans made for our loved ones. When hazards threaten the welfare today of those dear to us, or our comfort in future years, Life insurance can remove them. Then comes true Peace of Mind.

How wonderful, the power and the beauty of life.

Lastly, life insurance is Sacred Money.

For it is bought through denial of selfish pleasures and luxuries. It is inspired by love, and is, therefore, a child of love. The taking of a wife and the rearing of children is the outgrowth of love. And the desire to help one's children towards worthwhile attainments is based on love.

Money that is saved for those purposes is really stored labor. It represents portions of one's life, put aside for dedicated purposes. If one earns $5.00 an hour, then when he puts $50, say, into life insurance premiums, he is taking ten hours of his life, and using it to protect his wife and children.

When he saves $5,000 for a child's education, he is actually taking 1,000 hours of his working life and putting it aside for the child's benefit. When, over the years, he has accumulated $25,000, then he has taken 5,000 hours — more than two years of his working life — and preserved it for those he loves.

There is no higher motive. Some talk with "words of love." But mere words are shallow and empty, unless they have foundation. It is easy to give lip service to love. It is something else to give a part of one's life!

VI

Two happenings can endanger the storing of life's hours of labor. One is when the wrong depository is selected. But life insurance is safe. It is the only sure depostory for storing Sacred Money over the years.

The other happening is when death comes to destroy life. The mortality tables probe that one-third of all now age 25 will never have the working span of 40 years. So when you sell a $10,000 life insurance contract, you not only provide an absolutely safe place to store his working life hours, but you also guarantee that not even death can defeat the plan.

Life insurance is a Friend in Need, that brings Peace of Mind, and provides a depository for the storage of the working hours and life —our Sacred Money!

Journal People Events Places

Jennifer and Stephen Petrosius were found living in a cave near Killarney Heights, Australia. They had retired to the cave near Sidney seventeen years ago and rarely left their cave. Mr. and Mrs. Petrosius lived on the little animals they trapped and on the vegetation of the area. They were "Discovered" by the Salvation Army who brought them baskets and baskets of food. They were told they could get a pension if they filled out certain forms. The Petrosius disappeared when a news story appeared in the local papers and crowds began to visit their cave.

Frank Savickas, Democrat, was reelected to the Illinois State Assembly for the 27th district during the November elections. His majority this time was greater than that of his last win.

Doretta Gelezinis of S. Boston, Mass., was raised to the rank of captain in the Women's Army Corps and is now stationed at Fort Shafter, Hawaii.

Dr. Violeta Juodakis, East St. Louis, Ill., has signed up to work in Houei Sai, Laos, as a part of the "Thomas A. Dooley" team working throughout Asia. Dr. Juodakis is a graduate of the Lithuanian Catholic grammar school, St. Theresa, Academy of E. St. Louis and of Illinois University Medical School. Her mother is a graduate of the School of Medicine in Lithuania. At the present time, her brother, Aloyzas, is a student at Northwestern University, Evanston, Illinois, where he will soon become a doctor of physics.

Dr. Jack Stukas, author of "Awakening Lithuania," has issued a second edition of his book. Dr. Jack is National president of the Knights of Lith uania and Director of the International Institute at Seton Hall University, E. Orange, N. Jersey.

LITHUANIANS IN OLYMPICS REPRESENTED THEIR OPRESSORS

Eleven Lithuanians took part in the Olympic Games in Mexico City. They won eight medals: one gold, two silver and five bronze — a very good ratio for a small team. But there is a tragic difference between the Lithuanians in Mexico City and the representatives of, say, Switzerland and Belgium. While other small countries — including former possessions of the Western colonial powerrs — proudly displayed their colors and medals, the name of Lithuania was not mentioned. In an act of supreme irony and humiliation, the **Lithuanians in Mexico City had to represent the country which oppresses them — the Soviet Union.**

Six Lithuanian oarsmen participated in the rowing competition. Apolinaras Grigas was one of the two men in double sculls. The 23 year old student of journalism has considerable international experience behind him and was European champion in 1967.

Lithuanians provided five oarsmen for the eights. They all won bronze medals when their eight arrived third. The senior member among them is Zigmas Jukna, three time winner of European championship. Others are: Vytautas Briedis, Juozas Jogelavicius, and Antanas Bagdanavičius. Both the double sculls and the eights were trained by Ricardas Vaitkevicius, participant at the Tokyo olympics. Significantly, the Soviet four were staffed by Latvians.

Danielius Pozniakas took the gold medal in the light heavyweight class. In boxing, heavyweight Jonas Cepulis won a sil ver medal after being defeated in a gruelling fight by George Forman of the U.S.

Stasys Saparnis was a tough competitor in the pentathon. A medal-winner in the world pentathon championship in 1967, he was one of the leading competitors in Mexico City and received a silver medal as a member of the Soviet pentathon team which won the second place.

Modestas Paulauskas of international fame was one of the outstanding players of the Soviet basketball team. According to his coach: "Modestas is 23 years old. He has been playing basketball since he was 15. He is a universal basketballer: he can play defense, attack and even center, He is distinguished for his powerfull, technically smooth breakthroughs, impossible to stop by the defenders. Modestas is one of the most strong-willed basketballers in the world. In the most difficult situations, he is able to take the initiative and thus to inspire his teammates." Paulauskas has been entered into the symbolic world All-Stars team.

The good showing of the Cuban basketball team was partly due to the coaching of Stepas Butautas, an olympic veteran and member of the Soviet basketball team (TOghether with J. Lagunevicius, K. Petkevicius, and S. Stankus) that won the silver medal in the Helsinki Olympic Games in 1952. Butautas managed to wield a reasonably strong team from rather inexperienced players. Not surprisingly, the Cubans used the Lithuanian basketball style —fast break and quick passing.

The success of Butautas has made him a much sought after coach. Peru, for instance, has been trying to sign him to coach their basketball All Stars. So far Butautas' resolve is to go back to Lithuania and to transmit his rich basketball experience to young Lithuanians.

In addition to the Lithuanians, the Soviet Olympic team featured a dozen each of Latvians (Janis Lusins, javelin) and Estonians (Rein Aun, decathon, Tonu Lepic, broad jump).

The American sportcasters (especially the Associated Press and ABC TV) hardly covered themselves with glory in their coverage of the Soviet team. The Lithuanian, Latvian and Estonian athletes were constantly referred to as "Russians". It would seem that in this day and age even sports reporters should have elementary knowledge of history and geography.

The Lithuanian, Latvian and Estonian athletes were rewarded by the Sovi ets with quick return trips to Russia. They were not allowed to wait for the end of the Olympic Games, but were shipped back as soon as their events were completed.

FILMS IN LITHUANIAN

Ever since the beginning of the Russian Revolution, the Communists have paid extraordinary attention to moving-pictures as a means of in doctrination. The same policy was applied to Lithuania after its occupation by the Soviets.

A statistical look at the present state of cinema in Lithuania was made by **Literatūra ir Menas** (Vilnius, no. 24, 1968. According to the weekly, Lithuanian film theaters gave a total of 100,000 showings last year. Soviet and foreign films were seen by 5 million spectators (for a population of slightly more than 3 million. Ed.).

The staple diet of Lithuanian film theaters is provided by Russian films with Lithuanian subtitles. So 20 films a year are dubbed into Lithuanian. Russian movies play to half-empty houses, Western films — even of dubious quality — attract sell-out crowds. The U. S. made "Tarzan," shown several years ago, still holds the box-office record — a tacitly admitted victory of Hollywood over the Kremlin.

(Elta News)

APIE GYVENTOJŲ JUDĖJIMĄ OKUPUOTOJ LIETUVOJ

Statistikos valdyba Vilniuje pranešė (Valst. Laikr. 1968/51) jau apskaičiavusi, kad šių metų sausio 1 d. Lietuvoj (okupacinės valdžios apibrėžtoj teritorijoj) buvo 3 milijonai 64 tūkstančiai gyventojų. Apie 47 procentai gyvena miestuose. Vilniuje jau 392,000 gyventojų. Kaune jau beveik 300,000.

Natūralusis gyventojų prieauglis 1967 metais Lietuvoj buvęs 29,000. Tai tik tik kiek daugiau kaip 9 iš 1000. Nepriklausomybes metais metinis naturalinis prieauglis vidutiniškai buvo 12 iš tūkstančio. 1965 metais — tos pačios sovietinės statistikos valdybos duomenimis — natūralusis prieauglis buvęs apie 10,3 iš tūkstančio. Taigi, tas prieauglis per dvejus metus sumažėjo apie 11 proc.

Visoj sovietinėj imperijoj natūralusis gyventojų prieauglis kiek didesnis kaip Lietuvoj. 1965 jis buvo 11.1 iš tūkstančio. Bet ir ten tas prieauglis mažėja. 1956 ir 1957 buvo 17,6 iš tūkstančio. Po to per devynerius metus krito iki 11,1, tai yra, sumažėjo beveik 37-NIAIS NUOŠIMČIAIS. Tiesioginė prieauglio mažėjimo priežastis — ryškus gimimų mažėjimas. Pasigirsta susirūpinimo balsų dėl gimimų mažėjimo ir Lietuvoj. Propagandistai skuba guostis, kad tas reiškinys esąs ūkinės gerovės kilimo pasekmė... Kiti tą reiškinį aiškina nenatūraliai paskubintu gyventojų sutelkimu miestuose. Apie ketvirtadalis Lietuvos gyventojų — o jaunesniųjų net apie pusė — dabar yra naujakuriai miestuose, ir dauguma atvejų tai naujakuriai be minimaliausių sąlygų šeimai normaliai gyventi.

Šalia natūraliojo gyventojų prieauglio, Lietuvoj jau kuris metas yra ir kitas — nenatūralus — prieaugis. Pavyzdžiui, 1967 metais vienuolika tūkstančių prieauglio susidarė ne iš gimimų —mirimų, o iš išvykimų-atvykimų skirtumo. Ta vienuolika tūkstančių tai ne naujagimiai, o iš Rusijos atvykę nauji kolonistai. Jų 1967 metais Lietuvon atvyko daugiau, negu vienuolika tūkstančių, nes 11,000 yra tik gyventojų "mainų pelnas", o ne apyvarta. Tikras tais metais atvykusių kolonistų skaičius būtų prie 11 tūkstančių pridėjus dar ir visus tuos, kurie atvyko vietoj kiekvieno lietuvio, tais metais išvykusio ar išvykdinto iš Lietuvos 'į brolišką respublikas'. Tas skaičius tačiau neminimas. Tad aišku tik tiek, kad, nepaisant kiek lietuvių ar kitų 1967 metais iš Lietuvos buvo iškeldinta ar kaip nors savanoriškai būtų išvykę, į jų vietą atvyko ne tik tiek pat, bet ir vidutiniškai po 30 kasdien daugiau. Tokiu greičiu pernai Lietuvoj didėjo kolonistų skaičius.

Neturime duomenų, kaip buvo 1966 metais. Bet 1965, sprendžiant iš tos pačios įstaigos paskelbtų duomenų, tas didėjimas buvo 50 proc. greitesnis: vidutiniškai po 45 kasdien.

Nėra abejonės, kad visas tas nenatūralinis gyventojų prieauglis Lietuvoj yra išimtinai kolonistų prieauglis, Lietuvą rusinančio elemento plėtimas. Nes į Lietuvą dabar atsikraustyti ir įsikurti neturi progos niekas kitas, kaip rusai ar tolygaus maskvinio modelio "internacionalistai", kurių vien buvimas Lietuvoj jau savaime tirština rusišką spalvą tautiniame Lietuvos paveiksle.

(Elta)

METINIS LRKSA CONNECTICUT APSKRITIES SUVAŽIAVIMAS

LRKSA Connecticut apskrities metinis suvažiavimas įvyko Bridgeporte, šv. Jurgio parapijos salėje, š.m. spalių mėnesį 6 d.

Į suvažiavimą atstovus atsiuntė Hartfordo, Waterburio (dvi), New Britaino, New Haveno ir Bridgeporto kuopos; visa dalyvavo 18 atstovų ir 6 svečiai bei viešnios, jų tarpe centro valdybos atstovas p. Katilius su ponia.

Suvažiavimą atidarė apskrities valdybos pirmininkas Juozas Grinius. Vietos klebonas kun. Pranckus sukalbėjo invokaciją ir palinkėjo susirinkusiems geriausios sėkmės. Dėl kitų įsipareigojimų suvažiavime pasilikti negalėjo.

Pirmininkas ir kiti valdybos nariai pranešė iš praeitų metų veiklos. Buvo dėta pastangų atgaivinti dvi nusilpusias —Manchesterio ir Warehouse Point kuopas, tačiau jas aplankius rasta, kad tebeturi tik po 2 ar 3 narius ir yra visiško likvidavimosi stadijoj, nes daugiau lietuvių įsikūrusių tose vietovėse nėra.

Iždininko pranešimu, suvažiavimo dieną kasoje buvo 330.70 dol.

Apie veiklą kuopose pranešė kiekvienos kuopos atstovas.

Išklausius visus vietinius pranešimus, buvo paprašytas tarti žodį svečias iš centro p. Katilius. Jis trumpai nupasakojo Susivienijimo reikšmę lietuviams ir tos organizacijos atliktus gražius darbus lietuvybei išlaikyti. Šiuo metu Susivienijimo kapitalas siekia arti 3 milijonų gerai investuoto kapitalo. Padėtis yra tokia gera, kad Susivienijimas savo nariams moka dividendus, ką nevisos fraternalinės organizacijos praktikuoja. Kalbėtojas ragino susirinkusius atstovus įsijungti į naujų narių verbavimo vajų ir dėti visas pastangas kuo daugiau jų prirašyti.

Pranešimas buvo išklausytas su dideliu dėmesiu. Toliau sekė įvairūs paklausimai į kuriuos svečias mielai ir išsamiai atsakinėjo. Dauguma atstovų reiškė nepasitenkinimą, kad Susivienijimo laikraštis Garsas leidžiamas tik vieną kartą į dų mėnesius. Reikšta pageidavimų, kad laikraštis būtų jei ne savaitinis, tai bent dvisavaitinis. Svečias pažadėjo tą klausimą įnešti ir svarstyti direktorių posėdyje.

Apskrities valdyba sekantiems metams perrinkta ta pati, būtent: pirmininku Juozas Grinius, vice pirmin. Jonas Burneckis, sekretorium Jonas Šaulys, iždininku Viktoras Veturis ir iždo globėjais Vaclovas Balčiūnas ir Walter Winkie.

Suvažiavimui pasibaigus, vietinės kuopos narės pavaišino svečius skania vakariene, kurios metu dar pasikalbėta einamaisiais reikalais ir geriausioj nuotaikoj išsiskirstyta su viltimi sekančiais metais vėl susitikti.

Apskrities valdyba dėkoja 9-tai Bridgeporto kuopai, ypatingai pirmininkui p. Baltrušaičiui už suvažiavimo globojimą ir vaišes. **J.Š.**

METINIS LRKSA PENKTOSIOS APSKRITIES SUSIRINKIMAS

Metinis LRKSA 5-tos Penna apskrities kuopų atstovų susirinkimas įvyko sekmadienį, spalių 27, Šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje, Sugar Notch, Pa.

Pirmininkas Adolfas Norvaiša susirinkimą atidarė 2:40 P.M.

Maldą sukalbėjo vietinis klebonas kun. Vyto F. Žemaitis, o po maldos pasakė kalbą su sveikinimais ir linkėjimais.

Mandatų komisijon išrinkti Saliamonas Bekampas, W. Liutkauskas ir Ona Česnulevičiūtė; tvarkos prižiūrėtoju — vietinės 46 kp. atstovas Baltrus Skučas.

Sekretorė Elena Mensiskaitė perskaitė pusmetinio susirinkimo protokolą, kuris priimtas, kaip skaitytas.

Sekė Mandatų komisijos raportas. Dalyvauja šių kuopų atstovai: 6 kp., Plymouth — Elena Karašauskienė; 30 kp., Scranton — Klementina Žemaitienė; 46 kp., Sugar Notch — Baltrus Skučas, Saliamonas Bekampas; 83 kp., Scranton—Pranas J. Katilius; 155 kp., Scranton — Petras Talkevičius, Jurgis Sadauskas ir Stasys Mickevičius; apskrities valdyba: pirmininkas A. Norvaiša, vicepirmininkas Stasys Žemaitis, sekretorė E. Mensiskaitė, iždininkė Veronika Radzevičiūtė, iždo globėjai Wm. Liutkauskas ir Ona Česnulevičiūtė, korespondentas redaktorius Matas Zujus. Kaip svečias dalyvauja muz. Jonas J. Šaučiūnas.

Iždininkė V. Radzevičiūtė išdavė smulkmenišką finansinį raportą. Gegužės 26 d. Sans Souci parke įvykusio išvažiavimo pajamos — 420.30 dol.; išlaidos 221.00 dol.; pelnas 199.30 dol.; rugpiūčio 18 Rocky Glen parke įvykusio išvažiavimo pelnas 92.08 dol. Abiejų išvažiavimų pelnas 291.38 dol. Apskrities išde susirinkimo dieną buvo 1072.65. Raportas priimtas vienbalsiai.

M. Zujus raportavo, kad rekordai centro įstaigoje parodo, kad nuo 1967 metų metinio susirinkimo iki 1968 metų susirinkimo prie 5-tos apskrities priklausančios kuopos naujų narių įrašė: 30 kuopa. Scranton —5 narius, 83 kp. Scranton — 3; 1, 6, 111 ir 155 kuopos prirašė po 1 narį. Remiantis pereitų metų metinio susirinkimo nutarimu, 30 kp. laimėjo 20 dol. dovaną, 83 kp. — 10 dol.

P. J. Katilius pasiūlė patvirtinti tą patį dovanų skyrimo planą sekantiem metam. Priimta vienbalsiai.

Išklausius M. Zujaus ir A. Norvaišos raportų ir eilės atstovų pasisakymų, pavesta apskrities valdybai toliau rūpintis Vasario ir kitų švenčių minėjimais kviečiant į bendrą darbą kitas organizacijas ir veikėjus.

Nutarta sekančiais metais vėl rengti du išvažiavimus — pirmą Sans Souci parke, antrą — Rocky Glen parke. Išvažiavimų laiku pravesti išleidimą dovanų su tikslu sukelti daugiau pajamų. Ypatingai sekančiais seiminiais metais apskričiai bus reikalingi pinigai prisidėt prie priklausančių kuopų atstovų išlaidų padengimo.

P. J. Katiliui pasiūlius, P. Talkevičiui parėmus, vienbalsiai užtvirtinta ta pati apskrities valdyba ir sekantiems metams, tik Adelei Radgers nedalyvaujant susirinkime ir pranešus, kad ji nekandidatuos, iždo globėju išrinktas 46 kp. atstovas Saliamonas Bekampas. Kiti valdybos nariai išvardinti susirinkimo atstovų sąraše.

Už mirusių Petro J. Karašausko ir Jurgio Šlakio vėles maldą sukalbėjo Klementina Žemaitienė.

Susirinkimui užsibaigus, prasidėjo vakarienė ir vaišės pagerbti kuopų atstovus. Šeimininkavo E. Mensiskaitė, V. Radzevičiūtė, E. Karašauskienė, Ed. Tunyla, Wm. Liutkauskas ir S. Bekampas.

Kęst. Petrauskas Vietnamo karo auka

Chicago, Ill. LRKSA 5 kuopos narys Kęstutis A. Petrauskas mirė š.m. rugsėjo 11 Vietname. Velioniui važiuojant militarinėj mašinoj buvo sunkiai sužeistas priešo antitankinio šovinio.

Laidotuvės įvyko ketvirtadienį, rugsėjo 26, iš Šv. Panos Marijos Gimimo bažnyčios Šv. Kazimiero kapinėse. Mišias atlaikė, pasakė turiningą pamokslą ir palydėjo į kapines kan. V. Zakarauskas. Duobę pašventino kun. Sugintas.

Per mišias giedojo solistai Algis Grigas, J. Vaznelis ir Vladas Baltrušatiis; Valerijonas Šimkus parūpino lietuvių tautinę vėliavą.

Prie kapo atsisveikinimo žodį tarė Stasys Jurjonas.

Kariškiai velionį palydėjo į kapines ir pagerbė militarinėmis apeigomis.

Velionis buvo gimęs 1945 m. lapkričio 29, Augsburge, Vokietijoje. Sūnus Igno ir Severinos Petrauskų, gyv. 6505 So. Artesian, Chicago, Ill. 60629. Į LRKSA 101 kuopą buvo įrašytas 1952 m. vasario 14, vėliau su tėvais persikėlė į 15 kuopą.

Liūdesy paliko tėvus, brolį Algį su šeima, tetas Domicelę Dukauskienę, Niną Petrauskienę su šeimomis ir kitus artimuosius.

Teilsis jo vėlė Viešpaty!

Šeimai ir giminėms pareiškiame giliausią užuojautą!

LRKSA mirusieji nariai

A. a. Elenora Stumbrienė, 270 kp., gyv. 305 Prospect str., Binghamton, N.Y., mirė rugpiūčio 27, palaidota rugpiūčio 30 Calvary kapinėse, Johnson City, N.Y.

A. a. Elena Kazlauskienė, 48 kp., 2102 So. 49th. Ct., Cicero, Ill., mirė rugsėjo 6, palaidota rugsėjo 10 šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje.

A. a. Jonas Ambrozaitis, 75 kp., gyv. 549 E. 40th Str., Brooklyn, N.Y., mirė rugsėjo 23, palaidotas rugsėjo 26 L.I. National kapinėse, Pinelawn, N.Y.

A.a. Ona Jakštienė, 23 kp., Hastings. Pa., mirė spalio 15, palaidota spalių 18 iš St. Bernards bažnyčios parapijos kapinėse. Velionė buvo gimusi Lietuvoje 1883 m., rugsėjo 23. Paliko 5 dukteris, 3 sūnus, 13 anūkų ir 8 proanūkus.

A. a. Zuzana Vaičkienė, 67 kp., 1632 Deane Blvd., Racine Wisc., mirė spalių 16, palaidota spalių 19 šv. Kryžiaus kapinėse.

A. a. Feliksas Rumskas, 116 kp., New Haven, Conn., mirė spalių 26, sulaukęs 81 metų amžiaus. Kuopoje gerame stovyje išbuvo 41 metus. Sirgo ir ligoninėje išbuvo vieną savaitę.

J.Š.

A. a. Ona Jakštienė, 23 kp., Hastings, Pa., mirė spalių 15

A. a. Olese Tiškienė, 121 kp., 1709 E. Reynolds Springfield, Ill., mirė rugpiūčio 5, palaidota rugpiūčio 7 Calvary kapinėse.

A. a. Domicelė Morazienė, 156 kp., 901 Shady ave., Charleroi, Pa., mirė rugsėjo 29, palaidota spalių Calvary kapinėse.

A. a. Amilija Jocinskienė, 142 kp., 19301 Kilder ave., Cleveland, Ohio, mirė spalių 1, palaidota spalių 4 Calvary kapinėse.

A. a. Stasys Grigas, 160 kp., 3453 W. 59th str., Chicago, Ill. mirė spalių 3, palaidotas spalių 7 šv. Kazimiero kapinėse.

a. a. Margareta Tarutis, 142 kp., 1618 Coventry Rd., Cleveland, Ohio, mirė rugsėjo 24, palaidota rugsėjo 28. Visų Šventųjų kapinėse, Chardon, Ohio.

A. a. Marijona Kasparonienė, Orwigsburg str., Tamaqua, Pa. mirė spalių 13, palaidota spalių 16 Šv. Petro ir Povilo parapijos kapinėse.

A. a. Bernardas Mišauskas, 5 kp., Forest City, Pa., mirė spalio 9, palaidotas spalių 14 St. James kapinėse Mount Pleasant, Pa.

A. a. Antanina Narušienė, 24 kp., 229 Linden str., Minersville, Pa., mirė spalių 22, palaidota spalių 26 iš šv. Pranciškaus bažnyčios parapijos kapinėse. Velionė buvo gimus Lietuvoje, į šią šalį atvyko 70 metų atgal. Pirmiau gyveno Shenandoah, vėliau persikėlė į Minersville. Jos vyras mirė 1942 m. Paliko dukterį Mrs. Agnes Wheelor, sūnų Alfonsą, 4 anūkus, 7 proanukus ir kitus artimuosius.

A. a. St. Buivydas, 141 kp., 77 Webster str., Brockton, Mass., mirė spalių 6, palaidotas spalių 9 Kalvarijos kapinėse.

Mirė J. Galgauskas

Bronx, N.Y. Š. m. spalių 7 mirė ilgametis LRKSA narys Juozas Galgauskas, gyv. 758 Manida str., Bronx, N.Y.

Palaidotas spalių 10 iš St. Atanathius bažnyčios St. Raymonds kapinėse, Bronx, N.Y.

Velionis buvo gimęs Eynon, Pa. Sūnus Mykolo ir Katrės Galgauskų.

Velionis yra buvęs New Yorko miesto policistas, o prieš mirtį tarnavo Equitable Life Insurannce Society įstaigoje, New Yorke.

Paliko žmoną Emiliją, dukterį Magdalene, sūnų Juozą—oro laivyno seržantą, Hawaii; seserį Bessie Sabaitis, gyv. Moorestown, N.J., seseris Tillie ir Sally, Secaucus, N.J., taipgi 4 anūkus.

Velionis anksčiau priklausė prie LRKSA 80 kp. Eynon, Pa., vėliausiu laiku — prie centrinės 222 kuopos.

Amžiną atilsį!

Mirė Margarita Tarutienė

Cleveland, Ohio. LRKSA 142 kuopa laikė susirinkimą spalių 13 Šv. Jurgio parapijos patalpose.

Susirinkime buvo pranešta, kad netekome narės Margaritos Tarutienės, kuri mirė rugsėjo 24, Palaidota rugsėjo 28 iš Šv. Jurgio bažnyčios. Iškilmingas pamaldas atlaikė klebonas kun. Ivanauskas, o į Šv. Kryžiaus kapines palydėjo kun. A. Galdikauskas.

Velionė Margarita buvo kilusi iš Marijampolės, antrojo pasaulinio karo pabaigoj pasitraukė nuo okupantų rusų su dviem dukrom. Atvykę į JAV apsigyveno Clevelande ir tuoj įstojo į Šv. Jurgio parapijos chorą, giedojo apie penkioliką metų ir dalyvaudavo įvairiuose parengimuose. Velionė taipgi prisirašė prie Vyčių 25 kuopos seniorų skyriaus ir čia darbavosi įvairiose komisijose. Daug kartų senjorai Taručių namuose laikė susirinkimus.

Liūdesy paliko vyrą Zigmą Tarutį, dukterį Ramutę Tatarūnienę ir Rasą M. Šukienę, devynis anūkus ir septynis proanūkus.

Laidojimu rūpinosi direktoriai Adelė Jakobs ir sūnūs. Šermenyse ir laidotuvėse dalyvavo giminės iš Chicagos, Detroito, Pittsburgho ir iš kitur.

LRKSA 142 kuopa užprašė mišias. Kuopa taipgi pareiškia Taručių šeimai ir giminėms gilią užuojautą liūdesio valandoje.

Teilsis jos vėlė Viešpaty!

P. Glu-nė

Plk. Emilija Platerytė, žymi 1831 sukilimo kovotoja

19 KUOPOS NARIŲ SUSIRINKIMAS

Newark, N.J. gruodžio 15, tuoj po sumos (12 val.), Šv. Jurgio Dr-jos svetainėje, 180-2 New York Ave., Newark, N. J., įvyks LKS 19-tos kuopos narių susirinkimas. Visi nariai būtinai dalyvaukite. Bus aptarta kuopos svarbūs reikalai ir renkama nauja kuopos valdyba. Bus priimami narių apdraudos mokesčiai.

B. Macijauskienė, fin. sekr.

Gražino kapinių lietuviškąjį pavadinimą

Chicagos Šv. Kazimiero kapinių vadovybė 1968 m. spalių 8 išleido tokį pranešimą:

"Įvairioms lietuvių katalikų grupėms Chicagos apylinkėje prašant kardinolą Cody kapinių pavadinime gražinti žodį "Lietuvių", Jo Eminencija patenkino šį reikalavimą, išryškėjus, kad tai yra daugumos troškimas ir nėra konflikte su esminiais krikščionių mirusiųjų laidojimo darbais ir poilsio vietovių priežiūra. Kadangi šios kapinės turi ilgą ir garbingą tradiciją Chicagos apylinkės lietuvių bendruomenėje, tai dera, kad ši tradicija būtų formaliai pripažinta. Jo Eminencija pavedė kapinių vadovybei šį pavadinimo pakeitimą įgyvendinti".

Kapų sklypų savininkai ir Chicagos lietuvių organizacijos ir jų veikėjai buvo gyvai suinteresuoti, kad lietuvių suorganizuotos ir išlaikytos kapinės ir ateity turėtų lietuvišką pavadinimą ir laidojimo tardicijas.

Lietuvos Atstovas iškilmėse

Valstybės Sekretoriaus ir ponios Dean Rusk kvietimu, Lietuvos Atstovas ir p. O. Kajeckienė š.m. spalio 18 d. dalyvavo metiniame Jungtinių Tautų koncerte ir po jo vakarienėje Washington Hilton viešbutyje. Minėtas koncertas ir minėta vakarienė buvo ruošta JAV Prezidento ir ponios Johnson bei Viceprezidento ir ponios Humphrey globoje Diplomatinių Misijų Šefų ir jų žmonų garbei.

Šm. spalio 20 d. Lietuvos Atstovas, J. Kajeckas, dalyvavo Nekaltai Pradėtosios Marijos kongregacijos 50 metų jubiliejaus minėjimo iškilmėse Putname, Conn. Ta proga jis pasakė kalbą.

Po iškilmių J. Kajeckas aplankė ne tik įstaigas, esančias tos kongregacijos Putname, bet taip pat apsilankė ir Marianapolyje, kur turėjo progos pamatyti Tėvų Marijonų turimas įstaigas. Būdamas Putname — Lietuvos Atstovas asmeniškai aplankė p. M. Avietėnaitė ir M. Kižytę, dabar reziduojančias Putname.

LPWŽ

Po medžioklės

— Na, kaip medžioklė pavyko?

— Pašoviau ošką.

— Ką tu sakai? Laukinę ožką?

— Ožka gal ir nebuvo visai laukinė, tačiau ūkininkas, kuriam ji priklausė, tai tikrai laukinis.

Lietuvių kalbos vadovas

"Introduction to Modern LITHUANIAN"

Tai didelė ir plati lietuvių-anglų kalbos gramatika paruošta kalbininkų Leonardo Dambriūno, Antano Klimo ir William R. Schmalstieg.

Gramatika tinka norintiems geriau išmokti lietuviškai ir angliškai. 40 pamokų su pratimais; platus žodynas. Vertimams, pasikalbėjimams ir pasiskaitymams pateikti rinktinių lietuvių rašytojų, poetų ir liaudies kūriniai.

Kaina $7.00.

Galima įsigyti **"Garso" administracijoje,** P. O. Box 32 (71-73 So. Washington st.) Wilkes Barre, Pa. 18703.

"Pažink savo širdį ir padėk jai"

Pagelbėk savo širdžiai...Bet kaip? Tą sužinosi įsigijęs B. Naujalio, Ps. D. N.D. R.M. (natūralaus gydymo specialisto) knygą "Pažink Savo Širdį ir Padėk Jai".

Siųsk 2 dolerius ir gausi knygą.

Adresas: **Health Clinic,** 460 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ont. Canada.

MALDAKNYGĖ—

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS

PREL. PR. JURO

Pataisytas III leidimas

Išleido Tėvai Pranciškonai. 640 pusl. Kaina 4 dol. Labai patraukli, tinka kaip dovana visokiomis progomis.

Užsisankant kreipkities:

GARSAS

P. O. Box 32 (71 - 73 So. Washington Street)

Wilkes - Barre, Pa. 18703

WYOMING KLONIO ŽINIOS

Kun. K. Kazlauskas — Kings Kolegijos profesorius

Kunigas Klemensas Kazlauskas, CSC, kilęs iš Plymouth, Pa., yra pakviestas dėstyti chemiją Kings kolegijoje.

Kun. prof. Kazlauskas yra sūnus Nelės ir mirusio Vinco Kazlauskų, gyv. 147 Bead St. Plymouth, Pa.

Užbaigęs Plymoutho aukštesniąją mokyklą, jis pusketvirtų metų tarnavo JAV-tybių armijoj mediku. Grįžęs iš armijos, Scrantų universitete studijavo chemiją ir įgijo BS laipsnį, o Masters degree įgijo Bostono kolegijoje.

Padirbėjęs kiek laiko chemijos industrijoj, jis įstojo Šv. Kryžiaus vienuolyno novicijatan, Bennington, Vt.

1960 METAIS Immaculate Conception šventovėj, Washington, D.C., kardinolas Patrick O'Boyle įšventė kunigu.

Kun. Kazlauskas kurį laiką mokytojavo aukštesniojoj mokykloj Bridgeport, Conn., po to studijavo Notre Dame universitete. Penkis metus jis dėstė chemiją Stonehill Kolegijoj, North Easton, Mass.

Kun. prof. Kazlauskui linkime geriausių sekmių King's kolegijoj, kurią lanko nemažas skaičius lietuvių.

Vyskupas J. Carroll McCormick paskyrė buvusį Miners Mills Šv. Pranciškaus parapijos administratorių kun. Jurgį M. Truskauską parapijos klebonu.

Antisevičiūtė ištekėjo

Spalių 19 Lyndwoodo Šv. Kazimiero bažnyčioje per iškilmingas Mišias kun. Th. Rudy sutuokė Joan Mary Antisevičiūte su John M. Vincavage.

Vedybinė puota įvyko Russian salėje Kingstone, dalyvaujant jaunavedžių artimiesiem ir kitiem. Puotoje taipgi dalyvavo Susiv. sekretorius Vincas T. Kvetkas ir žmona, redaktorius Matas Zujus ir žmona. Jaunavedė kelinti metai darbuojasi Kat. Susiv. centro įstaigoje.

Jaunavedžiai gavo Popiežiaus Pauliaus VI-jo apaštališkąjį palaiminimą.

Jaunavedė yra duktė Mr. ir Mrs. J. Antisevičių, gyv. 635 Lee Street, Plymouth, Pa. Yra užbaigusi Plymouth High School ir Wilkes Barre Bussiness College.

Linkime laimingo vedybinio gyvenimo!

— Pittstono šv. Kazimiero parapijos šv. Vardo dr-ja turėjo kalakutienos pramogą lapkričio 16 parapijos salėje; Moterų Sąjungos 25 kp. pramogą turėjo lapkričio 17.

— Šv. Kazimiero parapija, vadovaujama klebono kun. Petro Ališausko, nupirko iš Gallagher nuosavybę už 6000 dol. prie 52 Butler str., kuri bus panaudota parapijos statybos programai ir vietai pastatyti automobilius.

Aukštų polėkių meilė

— Kiti vyrai savo žmonas į padanges iškelia. Tik tu vienas toks storžievis ir nejautrus.

— Mielai iškelčiau, jeigu būčiau tikras, kad tu ten ir pasiliksi.

Užuojautos muzikui Vladui Romanui

Š. m. lapkričio 11 Lietuvoje mirė Leonas Ramanauskas. Palaidotas Alvite, šale jo tėvų kapų.

Raudonieji okupantai velionį išlaikė 25 metus Sibire.

Iš 6 brolių teliko tik muzikas Vaclas Romanas, Wilkes Barre Švč. Trejybės parapijos vargonininkas.

Dėl Sibiro kankinio brolio Leono mirties, Lietuvių Bendruomenės Apylinkės valdyba išdo globėjui muzikui Vaclui Romanui reiškia gilią užuojautą!

★

Dėl brolio Leono mirties, nuo širdžią užuojautą muzikui V. Romanui pareiškia Liet. Bendruomenės Apylinkės pirmininkas Vytautas Paulauskas ir žmona Danutė.

"Dainos" Dr-jos pobūvis

Sekmadienį, lapkričio 10, Paradise patalpose Hudson, Pa., "Dainos" draugijos vadovybė surengė šaunų pobūvį pagerbti 54-tosios Wyoming Klonio Lietuvių Dienos rengėjus, choristes ir choristus bei darbininkus.

Dalyvavo apie 50 asmenų.

Po vakarienės, draugijos pirmininkas James Stadulis pravedė programą. Kalbėjo buvęs Liet. Dienos programos vedėjas redaktorius Matas Zujus, biznio komisijos pirmininkas Povilas Ramanauskas, akompanistė muzikė Ona Mras, drjos sekretorė Agnietė Valasevičiūtė, vicepirmininkas Rikardas Jarašius, publikacijos vedėjas ir puikiai tą darbą atlikęs Danielius Stadulis; kiek ilgesnes kalbas pasakė žvelgdami į praeitį ir ateities veiklą, draugijos veteranai steigėjai ir vadovai muz. Jokubas Varaitis ir muz. Jonas J. Šaučiūnas.

Pirmin. James Staduliui vadovaujant, visi pokylio dalyviai dainavo populiarias lietuviškas ir angliškas dainas.

Programa užbaigta pirm. Stadulio sukalbėta malda ir Lietuvos himnu.

Pobūvio dalyviai linksmai praleido laiką.

MIRUSIEJI

A. a. Ona Česnulevičiūtė, ilgametė LRKSA 6 kp. narė ir 5-tos apskrities iždo globėja, gyv. 33 Scureman str.. Lyndwood, mirė gruodžio 3. Palaidota gruodžio 6 iš šv. Kazimiero bažnyčios St. Mary's kapinėse, Hanover Township. Velionė buvo gimusi 1903 m. lapkričio 11. Buvo veikli Kat. Susivienijimo ir parapijos choro narė. Paliko seserį-vienuolę Mary Casimir, R.S.M., seseris Mrs. Helen Kerutis ir Mrs. Eva Kay, taipgi brolį Juozą. LRKSA 5-toji apskritis pagerbė velionę užprašant Mišias.

A. a. Kazys Ruseckas, ilgametis LRKSA 209 kp. narys, mirė gruodžio 2 Scrantų valstybinėj ligoninėj. Palaidotas gruodžio 6 iš Kingstono šv. Marijos bažnyčios parapijos kapinėse. Velionis iš Lietuvos atvyko 1909 m. ir įsikūrė Kingstone. Paliko sūnus Antaną, Jurgį ir Kazį, dukteris Mrs. A. Evanoski ir Mrs. A. Rex, taipgi 22 anūkus.

A. a. Harold Sites Jasaitis gyv. 90 Monument avenue, Wyoming, mirė lapkričio 29; pašarvotas buvo brolio laidotuvių direktoriaus Edvino Jasaičio įstaigoje, Pittston; palaidotas gruodžio 2 iš šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Velionis buvo gimęs Pittstone. Paliko žmoną, brolius Edviną ir Vincą.

A. a. Jonas Navašinskas, gyv. 201 Welles str., Nanticoke, mirė gruodžio 5; pašarvotas buvo direktorių Matikevičių įstaigoje; palaidotas gruodžio 9 iš Šv. Juozapo bažnyčios St. Mary's kapinėse, Hanover Township. Velionis buvo gimęs Plymouth, Pa. Paliko žmoną, dvi dukteris, sūnų, dvi seseris, brolį, 4 anūkus ir kitus artimuosius.

— A. a. Pranas Marčiulionis, 480 Locust ave., Philadelphia, Pa., mirė lapkričio 3; pašarvotas buvo direktorių Kižių įstaigoje, Pittston; palaidotas lapkričio 6 iš šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Velionis buvo gimęs Pittstone. Paliko žmoną, 3 sūnus, 5 dukteris, 4 anūkus, seserį ir brolį.

A. a. Kazys R. Šarkus, gyv. 15 Krych. St., Kingston, mirė lapkričio 22 savo namuose. Palaidotas pirmadienį, lapkričio 25 iš Šv. Marijos bažnyčios parapijos kapinėse, Pringle. Velionis buvo gimęs Luzernėje, sūnus Petro ir Nelės Šarkų. Velionis buvo veiklus Šv. Vardo draugijos narys; buvo Kolumbo Vyčių 4 laipsnio narys, vyskupo Hafey Assembly narys, Taurų klubo, ugniagesių organizacijos ir kitų draugijų narys. Paliko žmoną, tris dukteris, du sūnus, tris anūkus, tris brolius, keturias seseris ir tris pusbrolius.

A. a. Andrius Masaitis, gyv. 167 Chesnut St., Larksville, mirė lapkričio 4 General ligoninėje. Palaidotas lapkričio 27 su bažnytinėmis pamaldomis atlaikytomis Lyndwoodo Šv. Kazimiero bažnyčioje. Velionis buvo gimęs liepos 24, 1902, Manor, Pa. Paliko žmoną, tris sūnus. penkis anūkus, motiną, du brolius ir dvi seseris.

A. a. Aleksandras V. Maslauskas (McCloskey), ispanų karo veteranas, gyv. 281 Pierce str., Kingston, mirė spalių 1 Veteranų Administracijos ligoninėj. Palaidotas spalių 5 iš šv. Marijos bažnyčios St. Mary's kapinėse, Hanover Township. Militarinėm iškilmėm rūpinosi veteranų postai. Velionis buvo ispanų karo veteranas, tarnavo militarinėse jėgose Kuboj, Filipinuose ir boxerų sukilimo laikais Kinijoj. Apdovanotas daugeliu medalių. Jis taipgi buvo šv. Marijos liet. parapijos čarterio narys. Paliko žmoną — buv. Marijoną Botyriūtę iš Pittstono; dvi dukteris, du sūnus ir 17 anūkų.

DEIMANTINĖ ŠV. TREJYBĖS PARAPIJOS SUKAKTIS

Deimantiniam jubiliejui paminėti, koncelebracinėm mišioms vadovavo vyskupas J. Carroll McCormick, D.D. Asistą sudarė (žiūrint iš kairės dešinėn): kun. A. J. Norkūnas, kun. V.J. Kupstas, prel. J. F. Baltusevičius, kun. R. N. Šilalė, kun. J. J. Akulionis, vyskupas J. C. McCormick, prel. J. C. Timlin — vyskupo sekretorius, kun. J. K. Miliauskas, kun. J.J. Dastikas ir kun. F. L. Jaškus.

Iškilmėms pritaikytą pamokslą pasakė Viešpaties Atsimainymo parapijos klebonas prel. Jonas Balkūnas iš Maspeth, N. Y. Jis savo pamoksle apibudino lietuvių katalikų gilų tikėjimą, pasišventimą statant savas bažnyčias, taipgi vaizdingai apibudino Lietuvos katalikų nepaprastą pasiaukojimą kovojant už savo tikėjimą.

Vyskupo ir kunigų procesijai, prieš ir po Mišių, tarp klebonijos ir bažnyčios, garbės sargybą sudarė šv. Vardo Dr-ja; iškilmėse taipgi dalyvavo Kolumbo Vyčiai — Knights of Columbus. Per Mišias gražiai giedojo mergaičių choras.

Wilkes Barre, Pa., Šv. Trejybės parapija šiais metais sulaukė deimantinės sukakties.

Sukaktis paminėta iškilmingomis pamaldomis sekmadienį, spalio 6 d.

Parapiją pradėjo organizuoti garsusis lietuvis patriotas kunigas Aleksandras Burba. Tais laikais jis klebonavo Šv. Kazimiero parapijoje, Plymouth, Pa. Jis matė ir žinojo sunkią padėtį, kai lietuviai katalikai, gyvenantys Wilkes Barre, Ashley, Sugar Notch, Maltby, Port Buckley, Georgetown ir kitose sekcijose turėdavo lankyti Šv. Kazimiero bažnyčią ir išklausyti pamaldų. Tais laikais nebuvo tinkamų susisiekimo priemonių, daugelis turėdavo naudotis valtim Susquehanna upe, kad pasiekti bažnyčią, o po pamaldų grįžti į namus.

Prel. J. F. Baltusevičius, dabartinis parapijos klebonas

1892 metais gegužės 15 d. parapija įsigijo du lotus prie South gatvės už kuriuos užmokėjo 1,600.00 dol.

1893 metais gegužės 3 pradėta statyba. Tų pačių metų rugsėjo mėnesį tuolaikinis Scrantų diecezijos vyskupas William O'Hara, D.D., pašventino kertinį akmenį, o Kalėdose — gruodžio 25 d. naujoje bažnyčioj atlaikytos pirmos iškilmingos mišios. Kun. Burba naujai parapijai vadovavo šešis mėnesius. Po to vietą užėmė kun. Mykolas Šedvydis, kuriam klebonaujant iš Lehigh ir Wilkes Barre anglies kompanijos už 300.00 dol. buvo nupirkti trys lotai, o ketvirtąjį dovanojo pati kompanija.

Po kun. Šedvydžio čia trumpai klebonavo įžymus visuomenininkas kun. Antanas Kaupas, kun. Jonas Balsevičius ir kun. J. Martin.

Klebonaujant kun. A. Lopatai (1903-1904), prie kampo South ir Mead gatvių nupirkti du priediniai lotai ir pastatai.

1905 metais klebono vietą užėmė kun. A. Šaulinskas prie kurio buvo įrengta klebonija.

Klebonaujant energingam visuomenininkui kun. dr. V. Visgirdai, 1910 metais pradėta statyti nauja dabartinė mūrinė bažnyčia, gotiško stiliaus. 1911 metais rugsėjo 4 vyskupas M. J. Hoban pašventino naują bažnyčią, kurios statyba atsiėjo 52,000.00 dol.

Kun. Jonas Šupšinskas čia klebonavo nuo 1911 lapkričio 15 iki 1917 m. liepos 15-tos. Po jo vietą užėmė kun. Pankracijus B. Paukštis, klebonavęs iki 1932 m. balandžio 13. Prie kunigo Paukščio nupirkta žemės parapijos kapinėms, įrengti, puikūs Teller Kent dūdiniai vargonai, atsiėję 10,000 dol., įrengtas puikus marmorinis altorius ir atlikti kiti bažnyčios pagražinimai.

1932 metais balandžio 18 čia klebono vietą užėmė žinomas visuomenininkas, autorius, buvęs Katalikų Susivienijimo dvasios vadas ir garbės narys kun. Juozas K. Miliauskas. Jam vadovaujant, parapija įgijo naujas kapines gražiame Bear Creek rajone; senasis bažnyčios pastatas pertvarkytas į rekreacijos centrą ir į pradinės mokyklos patalpas. 1951 metais buvo pastatyta nauja klebonija, o buvusios klebonijos pastatas paskirtas seselių vienuolynui. Meniškai išdekoruota bažnyčios vidus, įvestos naujos šviesos ir kiti pagerinimai ir pagražinimai. 1967 metais birželio mėnesį kun. J. K. Miliauskas buvo paskirtas klebonu emeritu.

1967 metais rugsėjo mėnesį Šv. Trejybės parapijos klebono vietą užėmė kitas įžymus visuomenininkas, ilgametis Katalikų Susivienijimo dvasios vadas prel. Jonas F. Baltusevičius, prieš tai 34 metus sėkmingai klebonavęs Scrantų Šv. Mykolo parapijoje. Į trumpą laiką, ypatingai pasiruošiant prie deimantinio jubiliejaus minėjimo, su duosnių parapiečių parama, prelatas Baltusevičius pravedė intensyvią atnaujinimo programą. Pataisyti bažnyčios bokštai, bažnyčia iš lauko ir vidaus pertaisyta, ypatingai vidus bažnyčios pritaikytas Antrojo Vatikano Susirinkimo rekomendacijom. Vidus išklotas patiesalais, įrengtos aluminės bronzinės durys ir pravest kiti moderniški įrengimai.

Kun. J. K. Miliauskas, klebonas emeritas....

Wilkes Barre Šv. Trejybės gotiško stiliaus bažnyčia pasižymi gražumu iš vidaus ir iš oro, matoma iš Wyoming Klonio artimų ir tolimų vietovių. Neveltui ji vadinama lietuviška bazilika.

Deimantinio jubiliejaus proga sveikiname kleboną prel. J. F. Baltusevičių, kleboną emeritą kun. J.K. Miliauską, asist. kunigą Robertą Šilalę ir visus parapiečius!

Šv. Trejybės bažnyčia iš lauko pusės

LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBO VEIKLA

Wyoming Klonio Lietuvių Moterų Klubas turėjo metinę labdarybės pramogą lapkričio 20 Sterling viešbučio patalpose, Wilkes Barre. Rengimo komitetui vadovavo klubo pirmininkė Mrs. Michael Crush.

Kalėdinė klubo pramoga įvyks gruodžio 17 Sterling viešbučio patalpose. Rengimo komiteto pirmininkė Kazimiera Zujienė.

Kalėdinės pramogos Elmhursto senelių prieglaudoje rengimo komiteto pirmininkė Barbora Brusokienė.

Spalių mėn. 29 įvykusiam susirinkime svarstyti kiti parengimai ir išrinktos atitinkamos komisijos.

"GARSO" KNYGYNO KATALOGAS

MALDAKNYGĖS

MALDŲ VAINIKĖLIS (originalinė kaina 70 centų ..... .50
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais apdarais ..... .40

ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutaisė kun. J. K. Miliauskas. Tai vienatinė Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis, kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15¢. Imant nemažiau 10 egzempliorių — 10¢.

ĮVAIRAUS TURINIO

KOVOSE DĖL LIETUVOS (II-ji dalis). Parašyta gen. Stasio Raštikio. 686 pusl. Kaina neįrištais viršeliais $6.00

"MOKSLAS ir RELIGIJA", Dr. Juozo Prunskio 134 pusl. $2.00
NAUJ. TESTAMENTAS. Vertė arkiv. J. Skvireckas (minkšt. viršs.) $1.50

DON KAMILIAUS MAŽASIS PASAULIS, II dalis, Giovanni Guareschi; sulietuvino A. Sabaliauskas. Išleido "Tėvų Kelias". 1956 m., 224 pusl. $2.00

DON KAMILIAUS MAŽASIS PASAULIS. Guareschi. Sulietuvino A. Sabaliauskas. 38 autoriaus piešiniai tekste. Tėvų Kelio leidinys. 1953 m. 324 pusl. Didelio formato. $3.00

SMULKIOJI TAUTOSAKA—patarlės, priežodžiai, posakiai. Surinko ir užrašė Jonas Mingirdas. Kaina $2.50

Užsisakant kreipkitės į
"GARSO" ADMINISTRACIJĄ
P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa. 18703

ŠVENTŲ KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ proga, mums vėl malonu sveikinti visus mūsų rėmėjus ir geradarius. Gimęs Viešpats Kristus tepripildo jūsų širdis dangišku džiaugsmu ir telaimina visus Jūsų kilniuosius darbus!

Jėzaus Nukryžiuotojo Seserys

Elmhurst, Penna.

Visiems mūsų kostumeriams ir visiems lietuviams linkime linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų!

CHAS. J. LEAGUS

LIETUVIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Telephone 823-6018

298 E. South Street Wilkes - Barre, Pa.